

Wykład:

***Zbrodnia i kara –
ekonomiczna analiza
przestępczości***

Dlaczego ekonomia zajmuje się przestępczością?

- Wysokie koszty przestępczości
- Duże przepływy pieniężne
- Zaangażowane pieniądze publiczne (policja, wymiar sprawiedliwości); kwestia alokacji zasobów
- Związek przestępczości z innymi agregatami makroekonomicznymi (poziomem zatrudnienia i bezrobocia, wskaźnikami ubóstwa itp.)
- Skuteczność polityki zwalczania przestępczości

Koszty netto i brutto przestępczości w USA

Szacunkowe koszty netto przestępczości w USA wynoszą ok. **1.655 mld USD** (co przekracza 10% PKB).

Szacunkowe koszty brutto przestępczości w USA wynoszą ok. **3.216 mld USD** (co przekracza 20% PKB).

The total cost of crime	\$ (billions)
Crime-induced production	646
Opportunity costs	253
Risks to life and health	756
Transfers	1561
Gross	\$3216
Net of transfers	\$1655
Net per capita (dollars)	\$5284

- 1.Koszty zwalczania przestępczości (policja, sądy, więzienia, DEA, sejfy, alarmy etc.)
- 2.Strata czasu ofiar i sprawców
- 3.Wycena życia / zdrowia ofiar przestępstw
- 4.Pieniadze uzyskane w wyniku kradzieży / przywłaszczenia mienia

17 284 zabójstw, 135 755 gwałtów, 319 356 napadów rabunkowych

Ekonomiczny wymiar przemocy (w bln USD PPP)

Źródło: Institute for Economics & Peace. *The Economic Value of Peace 2018*.

Ekonomiczne koszty przemocy (wg rodzajów)

Indicator	2016 (billions)	2017 (billions)	Change (billions) 2016-2017	Change (%) 2016-2017
Conflict deaths	249.9	263.5	13.6	5%
Refugees and IDPs	386.1	356.5	-29.7	-8%
GDP losses	368.3	390.1	21.8	6%
Private security	800.6	810.7	10.1	1%
Incarceration	222.7	233.2	10.5	5%
Violent crime	562.3	594.3	32.0	6%
Internal security	3,643.4	3,809.7	166.3	5%
Small arms	9.5	9.4	-0.2	-2%
Homicide	2,332.5	2,452.3	119.8	5%
Fear	129.4	137.6	8.2	6%
Military expenditure	5,563.2	5,487.3	-75.9	-1%
Peacebuilding	28.3	27.8	-0.5	-2%
Terrorism	142.6	160.9	18.3	13%
Peacekeeping	16.9	25.1	8.2	48%
Total	14,455.9	14,758.4	302.4	2%

Koszty walki z przestępczością - policja

Lata	Budżet (w mld PLN)
2017	9,2
2016	9,0
2015	8,6
2014	8,6
2013	8,6
2012	8,3
2011	8,1
2010	7,6
2009	8,3
2008	8,5
2007	7,2
2006	6,2
2005	6,0
2004	5,9
2003	5,5
2002	5,3

Źródło: KGP,
MSWiA.

Liczba więźniów w Polsce

		Ogółem	W tym		
			Tymczasowo aresztowani	Skazani	Ukarani
Stan na 31 grudnia	2010	80 728	8389	71 867	472
	2011	81 382	8159	72 692	531
	2012	84 156	7009	76 657	490
	2013	78 994	6589	71 595	810
	2014	77 371	6238	70 125	1008
	2015	70 836	4162	65 664	1010
	2016	71 528	5576	65 079	1053

Źródło: MSWiA, 2017.

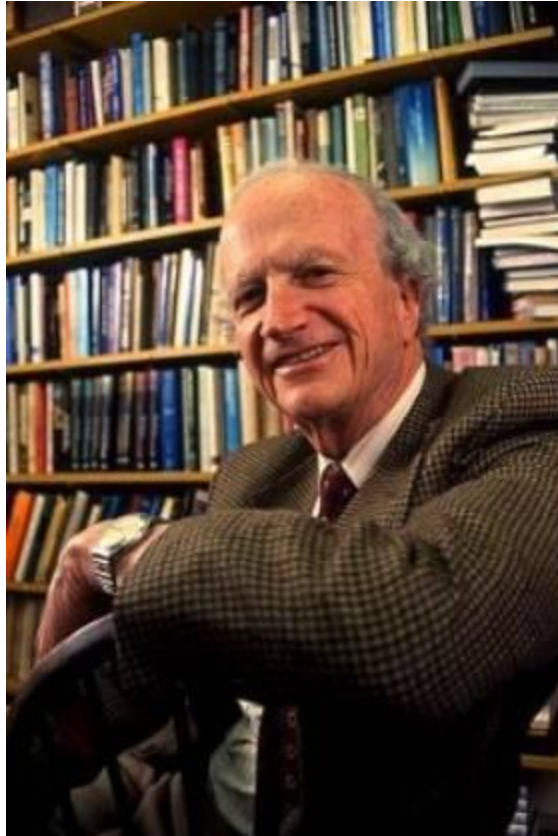
Wydatki na więziennictwo w 2017 r.: ok. **4,5 mld PLN**.

Wydatki na utrzymanie jednego osadzonego w 2017 r.:
miesięczne **3 433 zł**, roczne **41 198 zł**.

Populacja więźniów (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Canada	108.09	106.05	108.61	114.84	116.48	117.04	114.99	115.71	116.61	116.78	106.56	113.02	
USA	739.85	734.47	743.03	755.07	761.26	758.79	747.87	735.49	721.05	708.83	703.61	696.54	675.57
Japan	58.28	60.28	62.26	63.91	62.72	60.39	59.09	57.32	54.91	52.70	49.59	47.70	
Turkey	96.57	86.63	82.47	102.65	130.52	147.04	162.67	166.22	174.45	182.55	189.05	204.70	225.34
Czechia	170.00	179.62	185.10	180.87	182.96	197.17	208.92	208.44	219.95	214.73	157.84	176.98	197.91
Hungary	166.25	163.54	156.05	147.07	142.62	146.69	153.78	163.04	172.29	172.51	179.77	180.90	
Poland	206.19	208.99	220.66	235.27	232.85	220.57	222.43	213.54	214.62	221.34	207.58	202.90	185.88
Russian Federation		529.53	573.31	607.90	616.82	620.10	603.59	571.42	527.64	489.86	472.41	468.28	
Lithuania	236.73	240.62	243.38	244.41	240.97	248.46	272.82	292.65	323.06	322.53	312.47	296.08	255.52
Norway	61.87	63.17	68.55	72.57	73.06	72.87	69.15	72.86	78.04	80.74	76.11	79.70	
Sweden	75.53	81.63	81.69	81.40	76.22	76.66	78.32	72.97	70.48	65.97	59.46	58.76	56.68
United Kingdom	139.34	140.14	140.22	141.91	144.23	148.93	148.16	150.84	150.31	150.06	143.79	145.76	
Greece			89.17	92.63	101.11	110.33	101.65	110.48	111.89	112.29	114.82	107.25	88.69
Italy	94.81	97.52	103.00	67.54	84.03	99.94	110.31	116.24	114.49	112.33	106.82	91.56	89.32
Spain	132.07	137.55	139.22	143.74	148.42	160.55	164.33	158.64	150.88	147.09	143.72	140.55	133.59
Austria			108.76	108.90	108.56	99.00	104.15	105.02	106.30	104.13	104.42	102.06	
Belgium		88.11	88.77	90.62		91.45		96.62		101.20	108.72	104.83	97.30
France	91.59	90.96	90.30	94.79	98.56	99.91	97.35	96.16	102.40	104.74	105.06	103.35	103.54
Germany	99.09	99.40	98.71	96.31	92.95	91.48	89.79	88.05	86.47	85.16	82.19	78.40	78.10
Switzerland	71.65	81.45	82.84	74.42	69.81	69.35	72.44	73.62	70.98	76.06	81.93	79.39	78.30
Australia	119.35	120.94			129.79	129.22	134.66	134.01	129.12	128.24	132.25	143.05	150.75
New Zealand		160.73	179.70	181.20	177.77	183.41	190.43	195.60	191.51	190.88	184.15	192.22	201.41

Persons Held in Prisons, Penal Institutions or Correctional Institutions” means persons held in Prisons, Penal Institutions or Correctional Institutions on a specified day and should exclude non-criminal prisoners held for administrative purposes, for example, persons held pending investigation into their immigration status or foreign citizens without a legal right to stay.

Gary Becker:

*Crime and Punishment:
An Economic Approach*

„Journal of Political
Economy“, 76/1968

Ekonomiczne podejście do przestępczości

Ekonomiczne podejście do przestępczości i sprawiedliwości oparte jest na spostrzeżeniu, że **jednostki podejmują racjonalne decyzje**.

Jako racjonalni decydenci, potencjalni przestępcy opierają swoją decyzję, czy popełnić przestępstwo, **na subiektywnej ocenie oczekiwanych kosztów i korzyści**.

Ekonomiczne podejście do przestępczości c.d.

Ekonomiczne podejście do zwalczania przestępczości poświęcone jest znalezieniu **optymalnego połączenia zapobiegania, wykrywania i karania przestępstw** oraz **tolerowanego poziomu przestępczości**.

Wszyscy chcielibyśmy, aby przestępczość w ogóle nie istniała, teoria ekonomiczna uznaje fakt, że cel ten jest nieosiągalny – przede wszystkim ze względu na **koszty zapobiegania, wykrywania i karania działalności przestępczej**.

Użyteczność działań przestępczych

$$U = B - C$$

gdzie:

U – użyteczność (*utility*), jaką czerpie przestępca z popełnionego czynu

B – korzyści (*benefits*) przestępcy

C – koszty (*cost*) przestępcy

Korzyści przestępców

- dochód pochodzący z przestępstwa
- korzyści psychiczne (uznanie grupy, adrenalina)
- inne

Koszty przestępców

- kara więzienia / *opportunity cost* – utracone zarobki/
- koszty przygotowania przestępstwa (np. broń, narzędzia)
- czas poświęcony na planowanie
- koszty psychiczne (strach, odrzucenie społeczne)
- ryzyko utraty zdrowia bądź życia

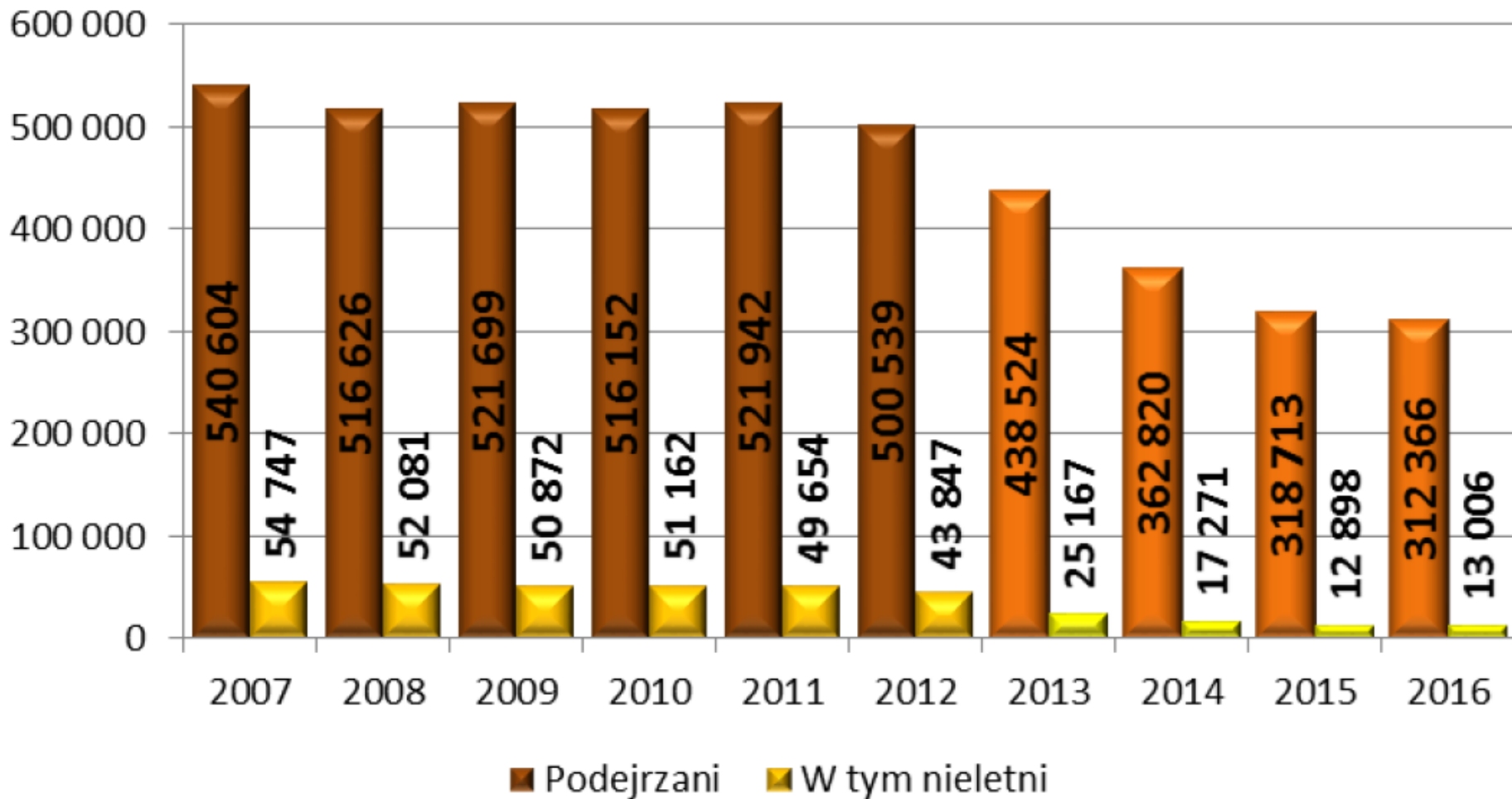
Kalkulacja kosztów uwięzienia – utracone zarobki

Kara więzienia	Liczba miesięcy	Utracone zarobki przy średnim miesięcznym dochodzie netto (w zł)								
		0	500	1000	1500	2000	3000	5000	7000	10000
3 mies.	3	0	1500	3000	4500	6000	9000	15000	21000	30000
6 mies.	6	0	3000	6000	9000	12000	18000	30000	42000	60000
1 rok	12	0	6000	12000	18000	24000	36000	60000	84000	120000
2 lata	24	0	12000	24000	36000	48000	72000	120000	168000	240000
3 lata	36	0	18000	36000	54000	72000	108000	180000	252000	360000
5 lat	60	0	30000	60000	90000	120000	180000	300000	420000	600000
10 lat	120	0	60000	120000	180000	240000	360000	600000	840000	1200000
15 lat	180	0	90000	180000	270000	360000	540000	900000	1260000	1800000
25 lat	300	0	150000	300000	450000	600000	900000	1500000	2100000	3000000

Przestępstwa w Polsce

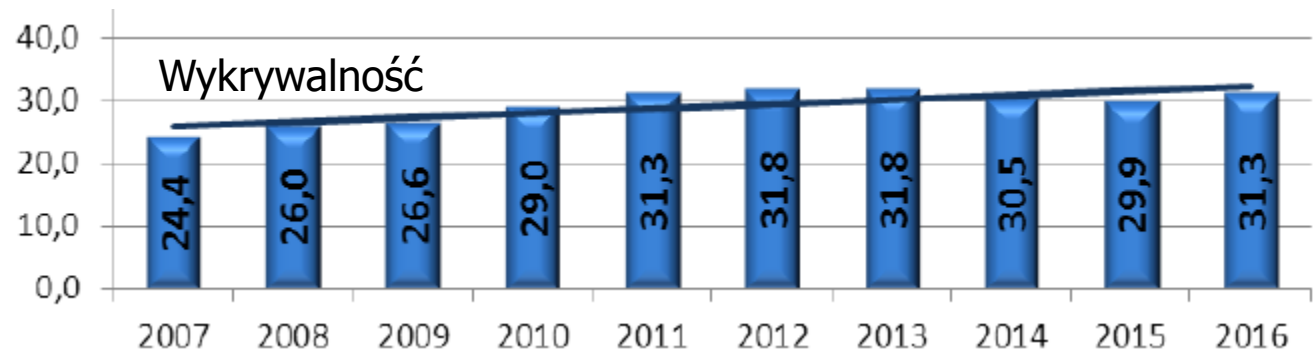
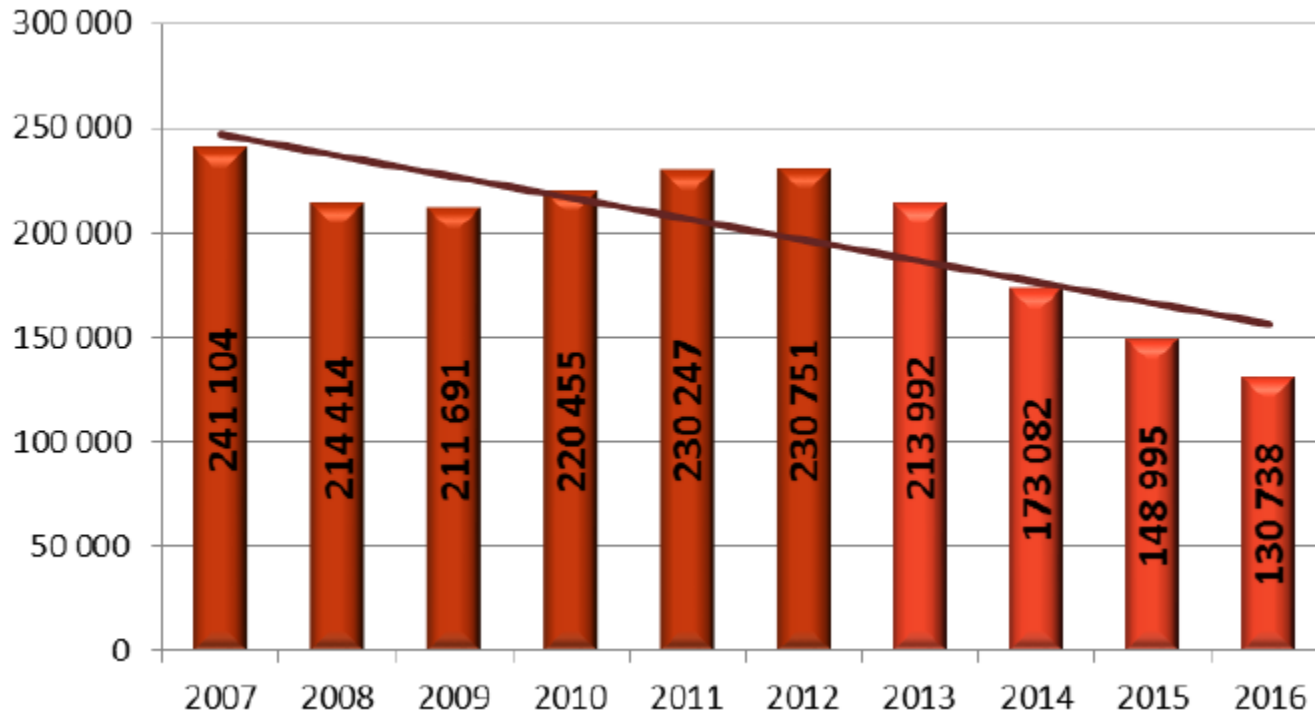
Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
2017	463 907	281 048	59,9
2016	490 328	272 700	55,0
2015	522 546	275 463	51,7
2014	589 147	317 847	52,9
2013	727 718	406 905	54,9
2012	781 340	449 460	56,5
2011	794 102	454 453	56,2
2010	778 905	435 199	54,9
2009	763 597	411 404	53,1
2008	735 218	386 518	51,7
2007	794 317	406 624	50,4
2006	893 389	430 278	47,5
2005	1 000 096	448 181	44,2
2004	1 085 295	463 399	42,2
2003	1 101 387	459 387	41,3
2002	1 083 854	464 944	42,5
2001	1 107 073	478 673	42,8
2000	1 133 162	483 626	42,3
1999	1 020 654	414 157	40,3

Liczba podejrzanych ustalonych przez policję w Polsce

Źródło: MSWiA 2017.

Kradzieże cudzych rzeczy i ich wykrywalność

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku.*

Kary za kradzież

W policyjnym systemie KSIP (podobnie, jak poprzednio w systemie TEMIDA) do kategorii „kradzież” wlicza się:

Art. 278 k.k.

§ 1. Kto zabiera w celu przywłaszczenia cudzą rzecz ruchomą, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. (...)

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. (...)

Art. 275 § 1 k.k. Kto posługuje się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe lub dokument taki kradnie lub go przywłaszcza, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. (*tylko przestępstwa kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu*).

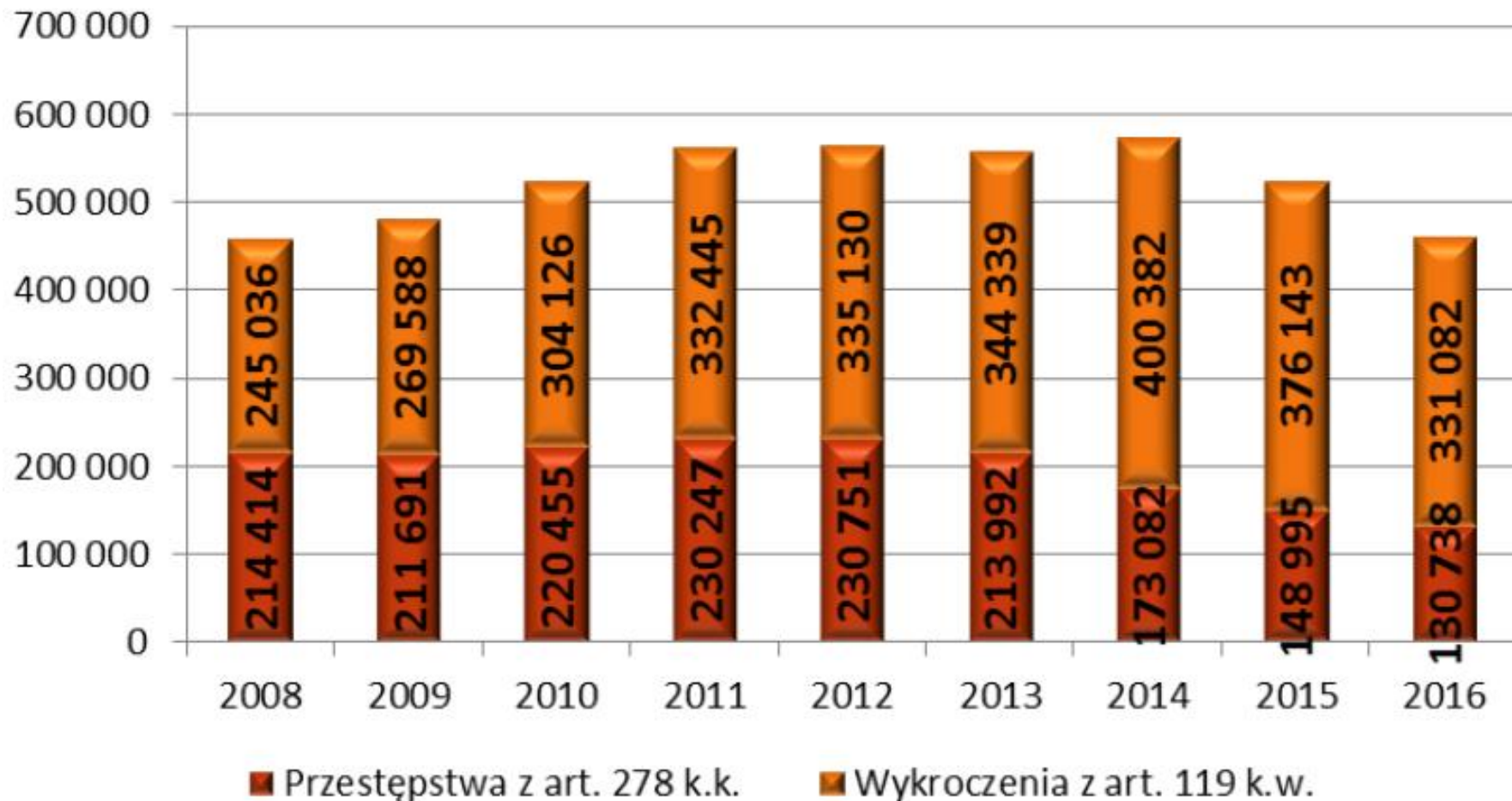
Art. 119 k.w.

§ 1. Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza 1/4 minimalnego wynagrodzenia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. (...) ^{3.19}

Pracujący nad zmianą kodeksu karnego posłowie nadzwyczajnej komisji sejmowej zmienili kwotę, od której drobną kradzież traktuje się surowiej z 250 zł na 400 zł. Początkowo optowano za kwotą 1000 zł, popieraną przez policję i prokuraturę. Od 1 stycznia 2018 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 2100 zł, z czego ¼ to **525 zł**.

Kradzieże – wykroczenia i przestępstwa

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		45 111	39 680	29 573	24 783	27 538
Grzywna samoistna	razem	4 269	3 489	2 559	2 571	5 160
	z zawieszeniem	105	86	62	44	7
Ograniczenie wolności	razem	7 635	7 231	5 979	5 578	10 614
	z zawieszeniem	160	171	94	75	9
Pozbawienie wolności	razem	33 204	28 959	21 035	16 598	11 368
	z zawieszeniem	27 559	23 284	16 467	12 181	5 387
1 miesiąc	razem	58	73	42	36	25
	z zawieszeniem	36	49	23	15	5
2 miesiące	razem	127	138	75	65	76
	z zawieszeniem	78	77	40	33	21
3 miesiące	razem	3 095	2 872	1 918	1 559	1 265
	z zawieszeniem	2 693	2 445	1 535	1 149	617
4-5 miesięcy	razem	5 304	4 955	3 652	2 848	2 129
	z zawieszeniem	4 315	3 885	2 770	1 983	901
6 miesięcy	razem	8 940	7 932	5 742	4 415	2 983
	z zawieszeniem	7 662	6 578	4 724	3 420	1 534
7-11 miesięcy	razem	7 845	6 652	5 022	4 058	2 722
	z zawieszeniem	6 380	5 218	3 826	2 948	1 243
1 rok	razem	4 831	4 038	2 921	2 272	1 360
	z zawieszeniem	4 020	3 239	2 316	1 709	714
od 1 roku do 2 lat	razem	2 211	1 707	1 285	1 012	595
	z zawieszeniem	1 738	1 332	943	692	271
2 lata	razem	695	525	328	298	164
	z zawieszeniem	611	446	281	229	77
od 2 lat do 3 lat	razem	42	32	28	17	30
	z zawieszeniem	4	3	2	1	1
3 lata	razem	40	23	13	10	12
	z zawieszeniem	20	10	7	2	3
od 3 do 5 lat	razem	15	9	7	8	5
	z zawieszeniem	2	2	0	0	0
od 5 do 8 lat	razem	1	3	2	0	2
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		0	0	0	0	0
od 10 lat do 15 lat		0	0	0	0	0
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	36	396

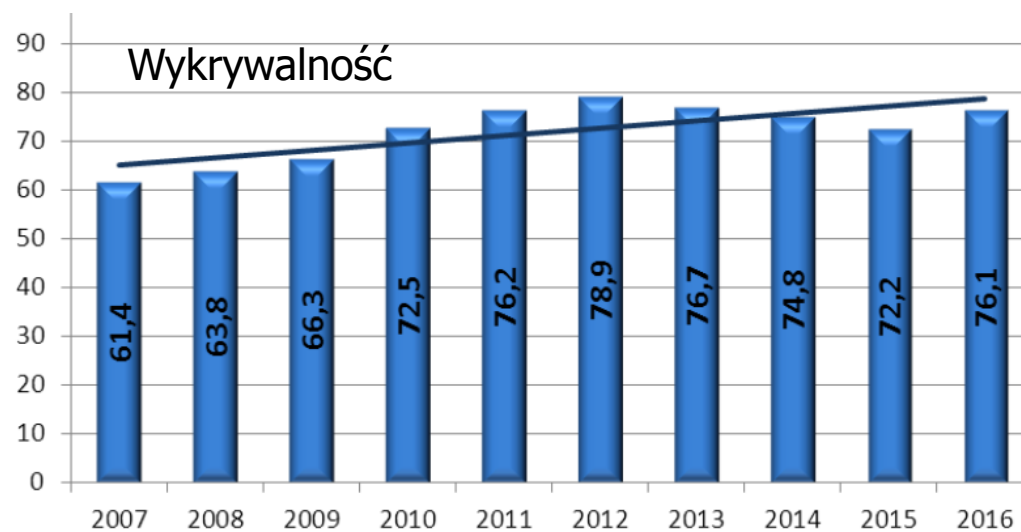
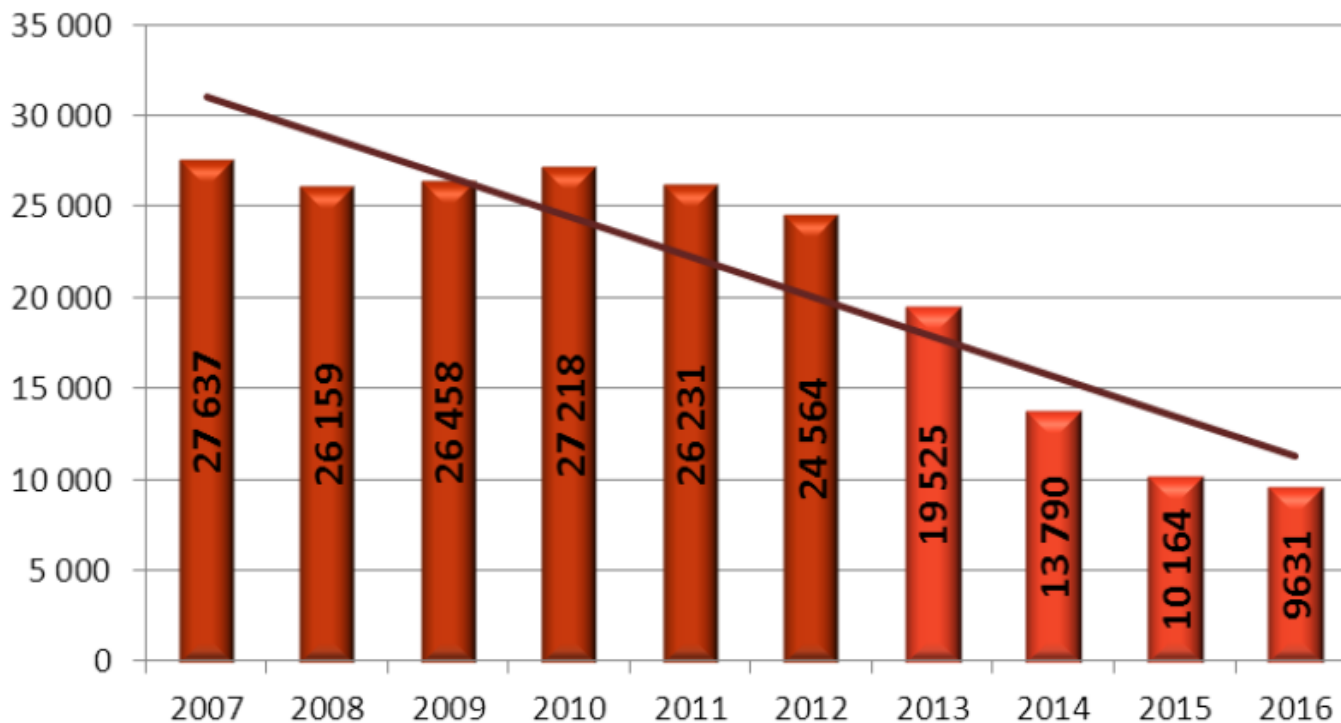
w tym pozbawienie wolności w wymiarze:

Kradzież rzeczy (art. 278 kk)

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Przestępstwa rozbójnicze

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku*.

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		6 159	5 441	4 795	4 170	4 478
Grzywna samoistna	razem	5	2	8	17	40
	z zawieszeniem	0	0	1	0	0
Ograniczenie wolności	razem	9	6	16	36	182
	z zawieszeniem	0	1	0	1	0
Pozbawienie wolności	razem	6 144	5 433	4 771	4 066	3 778
	z zawieszeniem	2 738	2 384	2 173	1 762	1 126
1 miesiąc	razem	0	0	0	0	1
	z zawieszeniem	0	0	0	0	1
2 miesiące	razem	9	10	7	2	4
	z zawieszeniem	8	8	7	2	3
3 miesiące	razem	10	10	9	7	9
	z zawieszeniem	1	2	4	3	5
4-5 miesięcy	razem	7	5	18	28	42
	z zawieszeniem	3	2	9	17	22
6 miesięcy	razem	11	7	33	41	69
	z zawieszeniem	7	4	27	28	30
7-11 miesięcy	razem	31	23	53	68	97
	z zawieszeniem	22	14	35	40	54
1 rok	razem	64	67	113	137	371
	z zawieszeniem	36	38	70	87	267
od 1 roku do 2 lat	razem	121	122	113	110	134
	z zawieszeniem	65	72	70	60	41
2 lata	razem	3 509	3 068	2 627	2 107	1 360
	z zawieszeniem	2 584	2 235	1 896	1 480	697
od 2 lat do 3 lat	razem	883	801	719	664	618
	z zawieszeniem	4	6	25	27	2
3 lata	razem	704	551	456	409	459
	z zawieszeniem	6	2	16	16	3
od 3 do 5 lat	razem	712	660	533	437	534
	z zawieszeniem	2	1	14	2	1
od 5 do 8 lat	razem	67	96	79	53	66
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		10	8	9	3	12
od 10 lat do 15 lat		6	5	2	0	2
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	51	478

Rozbój (art. 280 kk)

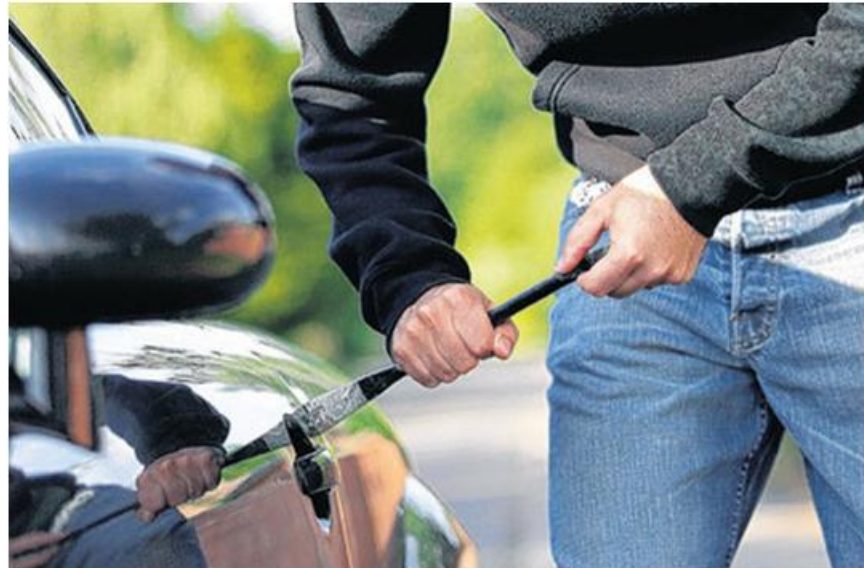
Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Rabunek (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
France	196.59	203.46	206.44	182.17	171.13	180.02	192.24	191.19	194.79	195.25	177.93
Spain					155.88	140.75	181.13	187.80	207.15	185.20	153.17
USA	136.77	140.96	150.32	148.29	145.68	133.04	119.11	113.56	112.79	108.82	101.08
Italy	79.29	112.05	120.78	125.35	108.79	85.31	80.55	97.53	104.86	106.69	97.59
United Kingdom	171.23	183.29	187.90	155.87	146.11	135.97	136.80	132.97	115.18	101.54	87.52
Sweden	95.63	104.07	94.46	94.75	96.56	102.87	98.26	102.71	96.54	86.87	86.20
Netherlands	112.59	100.69	88.32	82.97	79.75	98.13	96.95	92.21	88.15	78.05	61.18
Canada	97.09	100.56	106.22	103.64	97.03	96.20	89.31	86.35	79.58	65.99	58.79
Germany	73.36	67.50	66.25	65.49	61.88	61.25	59.88	59.71	60.53	58.63	56.39
Russian Federation	174.55	239.82	249.27	206.08	170.45	143.49	114.94	89.22	76.81	64.22	54.19
Switzerland	39.93	53.68	54.65	59.27	55.19	64.97	56.27	66.06	75.74	66.81	48.80
New Zealand		56.16	69.63	64.94	62.00	61.56	57.04	53.13	47.03	45.51	44.85
Australia							66.03	60.55	57.44	50.33	41.88
Greece	21.17	18.83	22.19	25.36	29.50	42.18	54.39	59.50	53.94	44.50	34.54
Poland	126.48	109.58	91.43	59.13	54.73	49.98	50.19	45.94	43.21	32.08	24.45
Czechia	59.80	54.25	46.57	47.01	44.63	44.81	38.25	36.84	32.39	28.93	24.16
Norway	34.78	31.31	29.74	31.04	33.49	36.77	34.49	32.76	29.57	32.79	20.65
Hungary	31.90	29.54	26.88	30.99	31.12	31.48	33.91	32.07	30.49	23.15	19.76
Japan	5.75	4.72	4.02	3.59	3.38	3.56	3.18	2.91	2.90	2.62	2.41

Robbery - means unlawfully taking or obtaining property with the use of force or threat of force against a person with intent to permanently or temporarily withhold it from a person or organization.

Kradzieże samochodów – ocena racjonalności

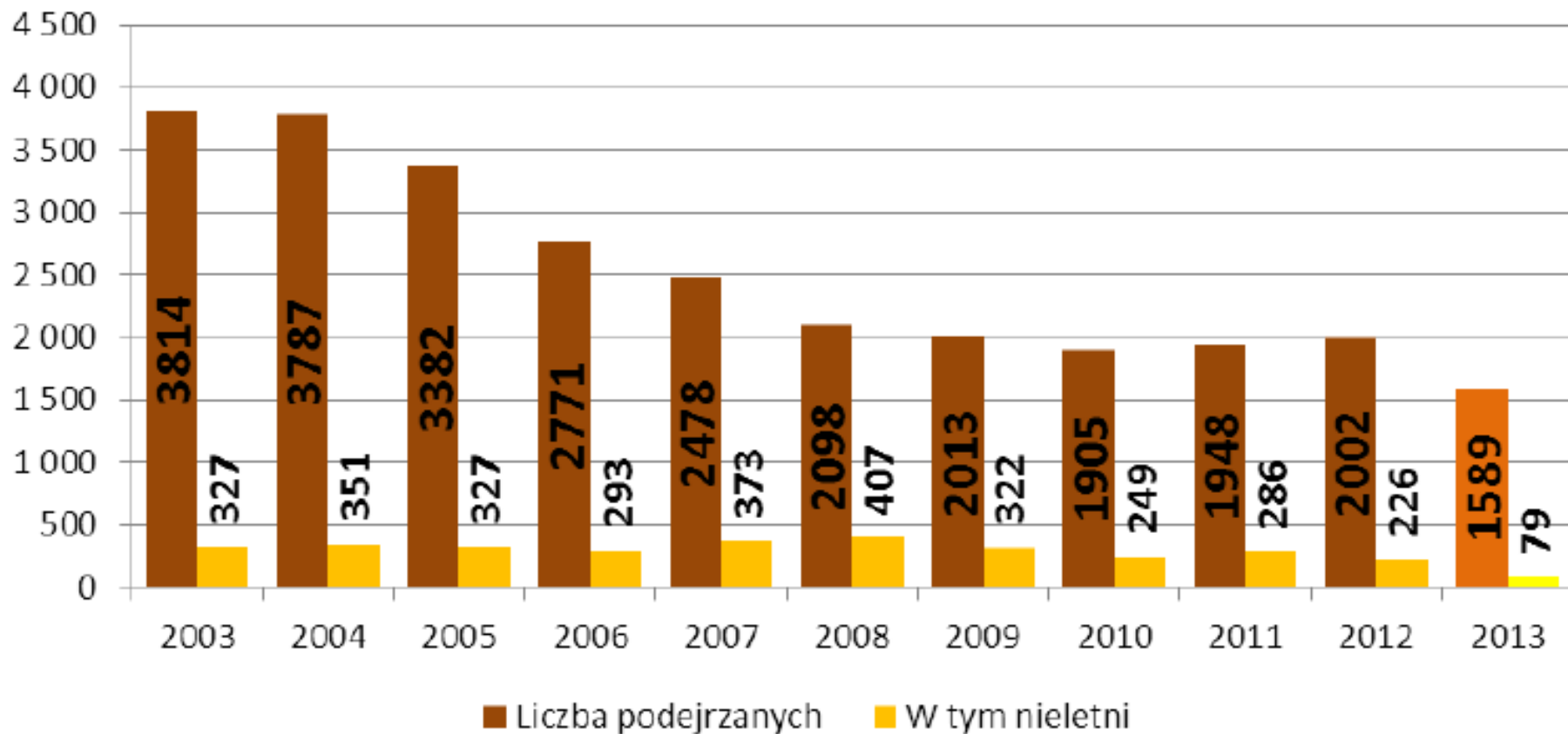
Wartość skradzionych samochodów w 2011 r. wg deklaracji pokrzywdzonych - to 509,8 mln zł. (w 2010 r. – 499 mln zł).

Kradzież samochodu

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	10 047	2 317	21,9
Polska	2016	11 448	2 189	18,3
Polska	2015	12 036	2 833	21,9
Polska	2014	13 791	3 752	25,1
Polska	2013	14 800	3 355	21,0
Polska	2012	16 230	4 289	24,2
Polska	2011	16 575	4 056	22,5
Polska	2010	16 539	4 090	22,4
Polska	2009	17 271	4 434	23,2
Polska	2008	17 669	4 014	21,0
Polska	2007	21 284	4 246	18,7
Polska	2006	30 529	4 663	14,5
Polska	2005	45 292	5 585	11,9
Polska	2004	51 150	4 967	9,5
Polska	2003	54 291	4 877	8,8
Polska	2002	53 674	4 688	8,6
Polska	2001	59 458	5 294	8,8
Polska	2000	68 062	6 099	8,9
Polska	1999	71 543	6 348	8,8

Źródło: <http://www.statystyka.policja.pl>

Liczba podejrzanych o kradzieże samochodów

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2013 roku.*

Długość wyroków skazujących za różne przestępstwa w USA w latach 1960-1980*

Rok	Długość wyroku (mediana wyrażona w miesiącach)			
	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania
1960	52	36	34	20
1970	42	35	30	16
1980	44	33	25	13
Zmiana 1960-1980	-15%	-8%	-26%	-35%

Źródło: Bureau of Justice Statistics, 1999.

Przestępstwa zgłoszone policji w USA w latach 1960-1980*

Rok	Rodzaj przestępstwa (wskaźnik na 100 tys. mieszkańców)					
	Ogółem	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania	Kradzieże samochodów
1960	1037,9	5,1	8,7	49,6	457,4	179,2
1970	2740,6	7,8	18,3	171,5	1067,7	453,5
1980	5950,0	10,2	36,8	251,1	1684,1	502,2
Zmiana 1960-1980	+473%	+100%	+323%	+406%	+268%	+180%

Źródło: FBI, 1999.

Zero tolerancji

“Przewidywane kary” za najpoważniejsze przestępstwa wyraźnie wzrosły w USA w latach 1980-1997.

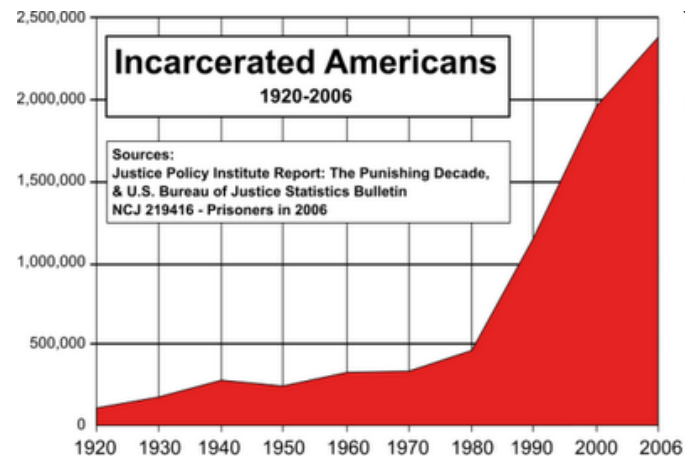
Przewidywane kary za morderstwo i gwałty wzrosły trzykrotnie, za włamania podwoiły się, a za napady rabunkowe wzrosły o 70%.

Długość wyroków skazujących za różne przestępstwa w USA w latach 1980-1996*

Rok	Długość wyroku (mediana wyrażona w miesiącach)			
	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania
1980	44	33	25	13
1990	70	43	30	15
1996	68	47	30	17
Zmiana 1980-1996	+54%	+42%	+20%	+31%

Źródło: Bureau of Justice Statistics, 1999.

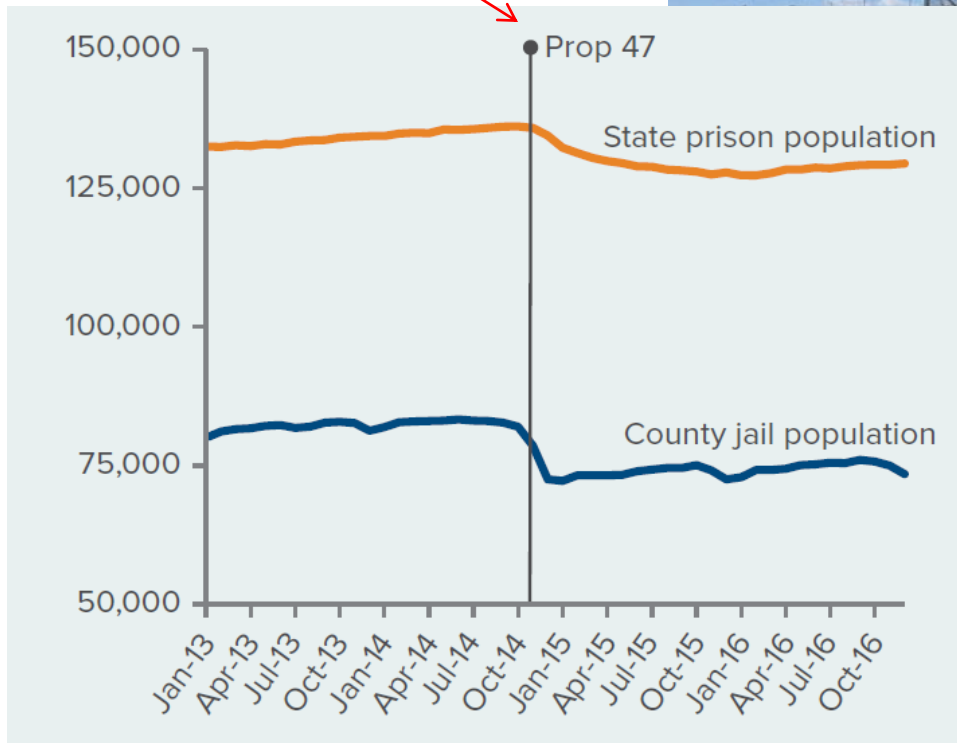
Przestępstwa zgłoszone policji w USA w latach 1980-1998*

Rok	Rodzaj przestępstwa (wskaźnik na 100 tys. mieszkańców)					
	Ogółem	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania	Kradzieże samochodów
1980	5950,0	10,2	36,8	251,1	1684,1	502,2
1990	5820,3	9,4	41,2	257,0	1235,9	657,8
1998	4592,6	6,3	34,1	165,6	855,2	455,2
Zmiana 1980-1998	-22%	-38%	-7%	-34%	-49%	-9%

Źródło: FBI, 1999.

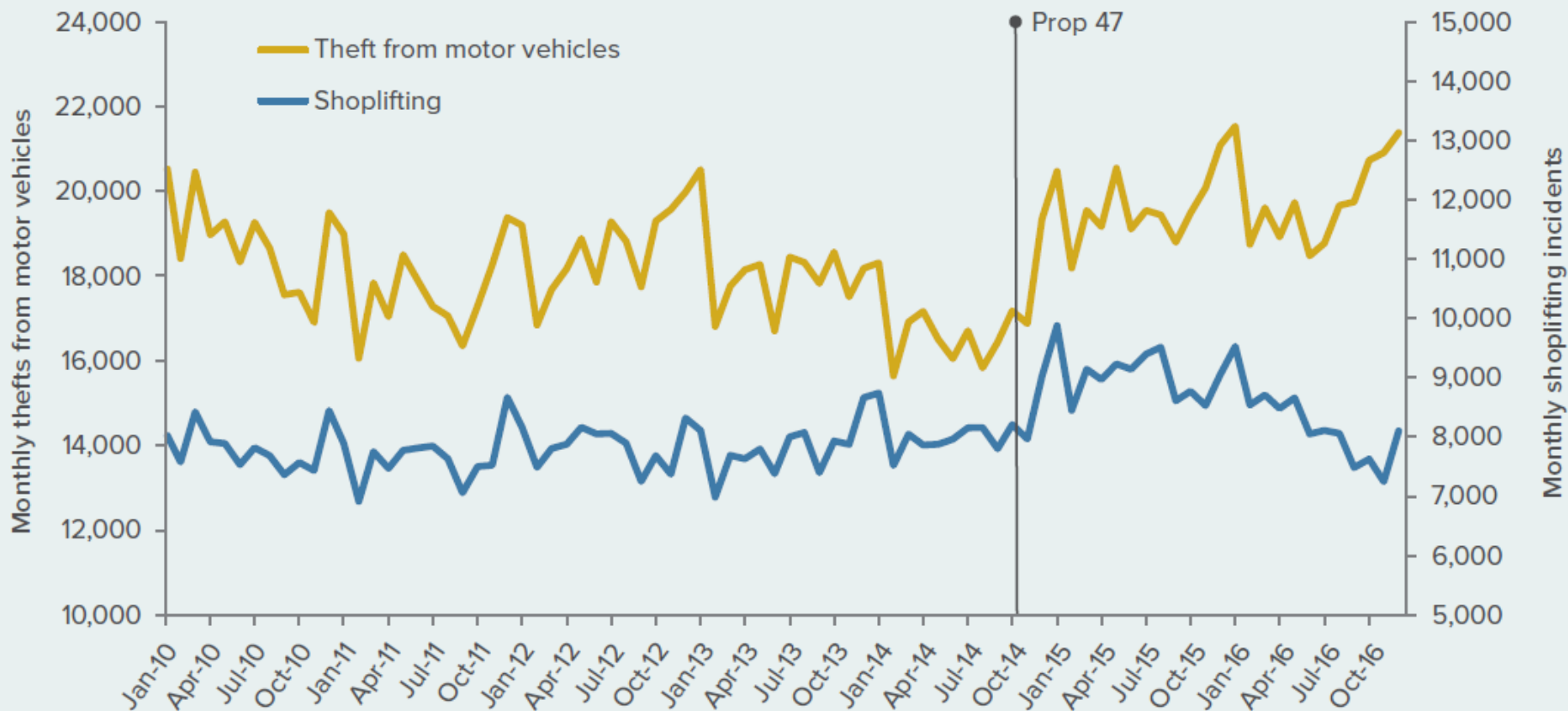
Populacja więźniów w Kalifornii

Proposition 47 raised the value of stolen goods necessary to charge a felony from \$400 to \$950.

Populacja więźniów:
163,000 w 2006;
111,000 w 2015.

Kradzieże z samochodów i ze sklepów w Kalifornii

Źródło: Public Policy Institute of California, 2018.

Funkcje kary więzienia

1. Odstraszenie

2. Izolacja

W latach 70-tych Rand Corporation przeprowadziła badania sondażowe w więzieniach w Teksasie, Michigan i Californi. Zgodnie z wynikami tych badań mediana **liczby przestępstw popełnionych przez więźniów w ciągu roku przed aresztowaniem wyniosła 15**, podobne badania przeprowadzone w stanie Wisconsin w 1990 r. oraz badania w stanie New Jersey dały wynik 12 przestępstw (nie licząc przestępstw narkotykowych).

Badania Rand Corporation pokazały, że **60% byłych więźniów w Teksasie w ciągu 3 lat od wypuszczenia na wolność trafia znowu do aresztu**, a 40% zostaje ponownie skazanych na więzienia.

Badania Bureau of Justice Statistics przeprowadzone w 22 stanach pokazały, że **69% młodych ludzi (w wieku 17-22) wypuszczonych w 1978 r. zostało znowu aresztowanych w przeciągu 6 lat, po popełnieniu przeciętnie 13 nowych przestępstw**.

Zabójstwa

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	513	501	97,1
Polska	2016	456	440	96,3
Polska	2015	495	471	94,6
Polska	2014	526	507	95,8
Polska	2013	574	549	95,0
Polska	2012	582	557	94,2
Polska	2011	662	637	94,7
Polska	2010	680	634	92,3
Polska	2009	763	721	92,8
Polska	2008	759	720	93,1
Polska	2007	848	815	93,4
Polska	2006	816	762	92,4
Polska	2005	837	771	90,6
Polska	2004	980	913	90,8
Polska	2003	1 039	934	87,5
Polska	2002	1 188	1 081	89,4
Polska	2001	1 325	1 171	87,5
Polska	2000	1 269	1 123	87,0
Polska	1999	1 048	903	85,7

Motywy zabójstw w Polsce, 2013-2016

Zgodnie z ustaleniami Policji, sprawcy popełnionych w Polsce w 2013 roku zabójstw (w tym usiłowań) kierowali się następującymi motywami:

- 168 – motyw nieporozumień rodzinnych (w roku 2012: 168),
- 135 – motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości (200),
- 31 – motyw rabunkowy (57),
- 11 – motyw seksualny (7),
- 9 – na zlecenie (8),
- 197 – motyw nieustalony (142).

Zgodnie z ustaleniami Policji, sprawcy popełnionych w Polsce w 2014 roku zabójstw (w tym usiłowań) kierowali się następującymi motywami: 143 - motyw nieporozumień rodzinnych, 134 - motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości, 37 - motyw rabunkowy, 9 - porachunki przestępcze, 6 - motyw seksualny, 1 - na zlecenie, 199 - motyw nieustalony.

Zgodnie z ustaleniami Policji sprawcy popełnionych w Polsce w 2015 roku zabójstw (w tym usiłowań) kierowali się następującymi motywami: 135 – motyw nieporozumień rodzinnych, 118 – motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości, 43 – motyw rabunkowy, 8 – porachunki przestępcze, 6 – motyw seksualny, 4 – na zlecenie, 185 – motyw nieustalony.

Zgodnie z ustaleniami Policji sprawcy popełnionych w Polsce w 2016 roku zabójstw kierowali się następującymi motywami: 126 – motyw nieporozumień rodzinnych, 114 – motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości, 24 – motyw rabunkowy, 11 – porachunki przestępcze, 7 – na zlecenie, 4 – motyw seksualny, 181 – motyw nieustalony.

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		493	466	383	362	353
Grzywna samoistna	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Ograniczenie wolności	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Pozbawienie wolności	razem	355	364	294	292	265
	z zawieszeniem	1	4	2	2	0
4-5 miesięcy	razem	0	1	1	0	0
	z zawieszeniem	0	1	0	0	0
6 miesięcy	razem	1	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
7-11 miesięcy	razem	4	5	1	4	0
	z zawieszeniem	0	1	0	0	0
1 rok	razem	1	2	0	1	0
	z zawieszeniem	0	1	0	1	0
od 1 roku do 2 lat	razem	1	0	1	0	1
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
2 lata	razem	2	2	2	1	0
	z zawieszeniem	1	1	2	1	0
od 2 lat do 3 lat	razem	4	4	4	8	5
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
3 lata	razem	15	12	9	12	5
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 3 do 5 lat	razem	35	32	26	35	24
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 5 do 8 lat	razem	53	79	66	58	58
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		73	61	65	59	49
od 10 lat do 15 lat		166	166	119	114	123
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	0	0
25 lat pozbawienia wolności		99	77	66	64	68
Dożywotnie pozbawienie wolności		24	25	23	6	20

Kary za zabójstwo (art.148 kk)

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Zabójstwa (na 100 tys. mieszkańców)

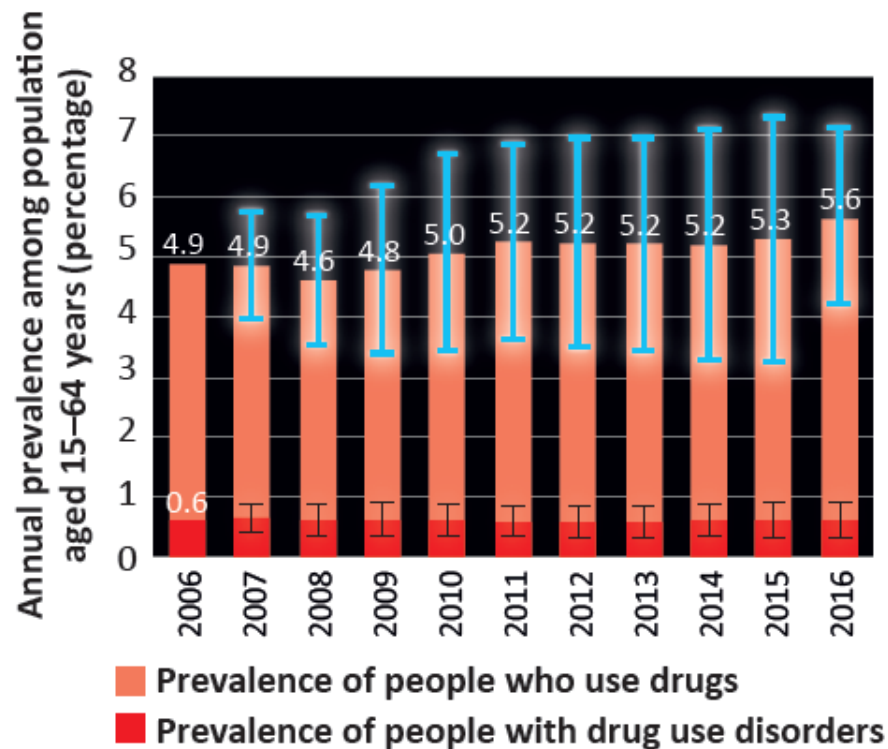
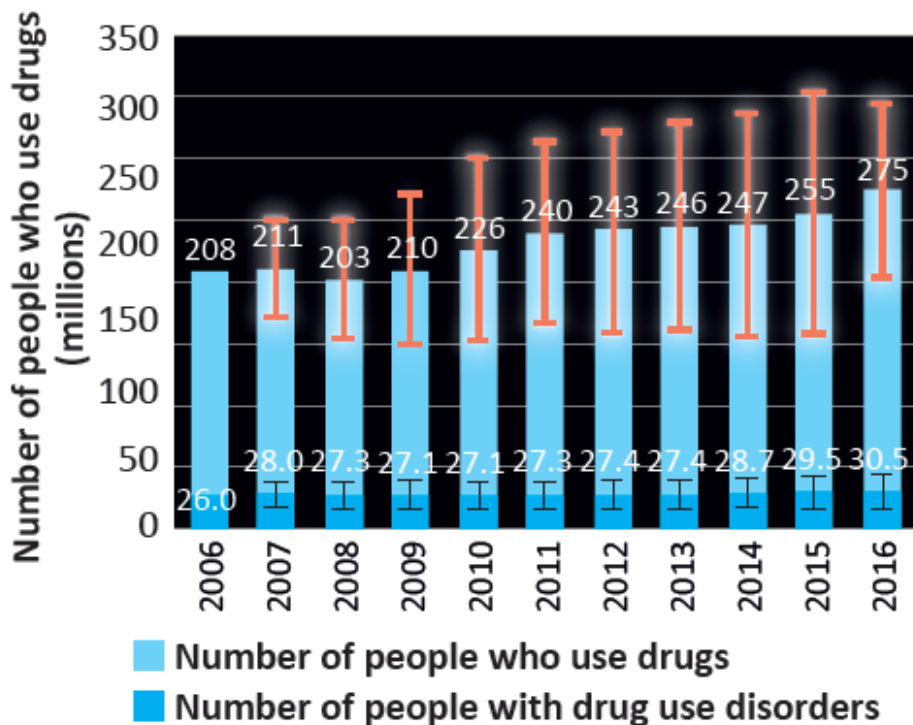
Country	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lithuania	10,6	10,2	8,5	10,1	10,1	11,1	8,7	8,5	9,3	8,0	7,0	6,9	6,7	6,6	5,4	5,9	5,2
United States	5,5	6,7	5,6	5,7	5,5	5,7	5,8	5,7	5,4	5,0	4,8	4,7	4,7	4,5	4,5	5,0	5,4
Latvia	10,0	9,3	9,2	8,8	7,9	5,6	5,8	4,3	4,6	5,0	3,3	3,3	3,4	2,5	3,2	3,4	
Estonia	10,2	9,8	10,3	10,7	6,7	8,3	6,7	7,1	6,4	5,2	5,3	4,9	4,8	3,9	3,1	3,2	
Hungary	2,0	2,5	2,0	2,2	2,1	1,6	1,7	1,5	1,8	1,4	1,4	1,5	1,3	1,6	1,5	2,3	2,1
Belgium	2,1	2,7	3,1	2,2	2,6	2,1	2,1	2,0	1,9	1,7	1,7	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	
Canada	1,8	1,8	1,9	1,7	2,0	2,1	1,9	1,8	1,8	1,8	1,6	1,8	1,6	1,4	1,5	1,7	1,7
France	1,8	1,7	1,9	1,6	1,6	1,6	1,4	1,6	1,6	1,3	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,6	1,4
Finland	2,9	3,0	2,5	2,0	2,8	2,3	2,3	2,4	2,5	2,2	2,2	2,0	1,6	1,6	1,6	1,5	1,4
Romania	2,6	2,7	2,6	2,5	2,4	2,1	2,1	2,0	2,3	1,9	2,0	1,7	1,9	1,7	1,5	1,5	1,2
Sweden	1,1	1,0	1,1	0,9	1,2	0,9	1,0	1,2	0,9	1,0	1,0	0,9	0,7	0,9	0,9	1,1	1,1
UK	1,6	1,6	1,9	1,6	1,6	1,4	1,4	1,4	1,2	1,1	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,2
Australia	1,9	1,8	1,9	1,7	1,5	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9
Denmark	1,1	1,0	1,0	1,2	0,8	1,0	0,5	0,7	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	1,3	1,0	1,0
Croatia	2,3	1,8	1,7	1,6	1,9	1,6	1,7	1,4	1,6	1,1	1,4	1,1	1,2	1,1	0,8	0,9	1,0
Germany	1,2	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	1,2
Czech Rep.	1,8	1,4	1,5	1,6	1,3	1,1	1,3	1,2	1,1	0,9	1,0	0,8	1,0	0,8	0,8	0,8	0,6
Greece		1,2	0,8	1,1	1,0	1,2	1,0	1,1	1,3	1,3	1,5	1,6	1,5	1,4	0,9	0,8	0,8
Italy	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7
Poland	2,2	2,0	1,9	1,7	1,6	1,4	1,3	1,4	1,2	1,3	1,1	1,2	1,0	0,8	0,7	0,8	0,7
Switzerland	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	1,0	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,5	0,7	0,5
Spain	1,4	1,4	1,3	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,6	0,7	0,7	0,6
Ireland	1,0	1,3	1,3	0,9	0,7	1,2	1,4	1,8	1,1	1,2	1,1	0,9	1,1	1,1	1,1	0,6	0,8
Netherlands	1,1	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,7	0,7	0,6	0,6
Austria	1,0	0,9	0,8	0,6	0,7	0,7	0,7	0,5	0,7	0,6	0,7	0,9	0,9	0,7	0,5	0,5	0,7
Norway	1,1	0,8	1,0	1,1	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	2,2	0,5	0,9	0,6	0,5	0,5
Japan	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Ekonomiczne przyczyny spadku przestępczości

1. Wzrost zatrudnienia
2. Niższe bezrobocie (w szczególności wśród osób młodych)
3. Wzrost wynagrodzeń
4. Poprawa wskaźników wykształcenia
5. Spadek wskaźników ubóstwa
6. Optymistyczne perspektywy

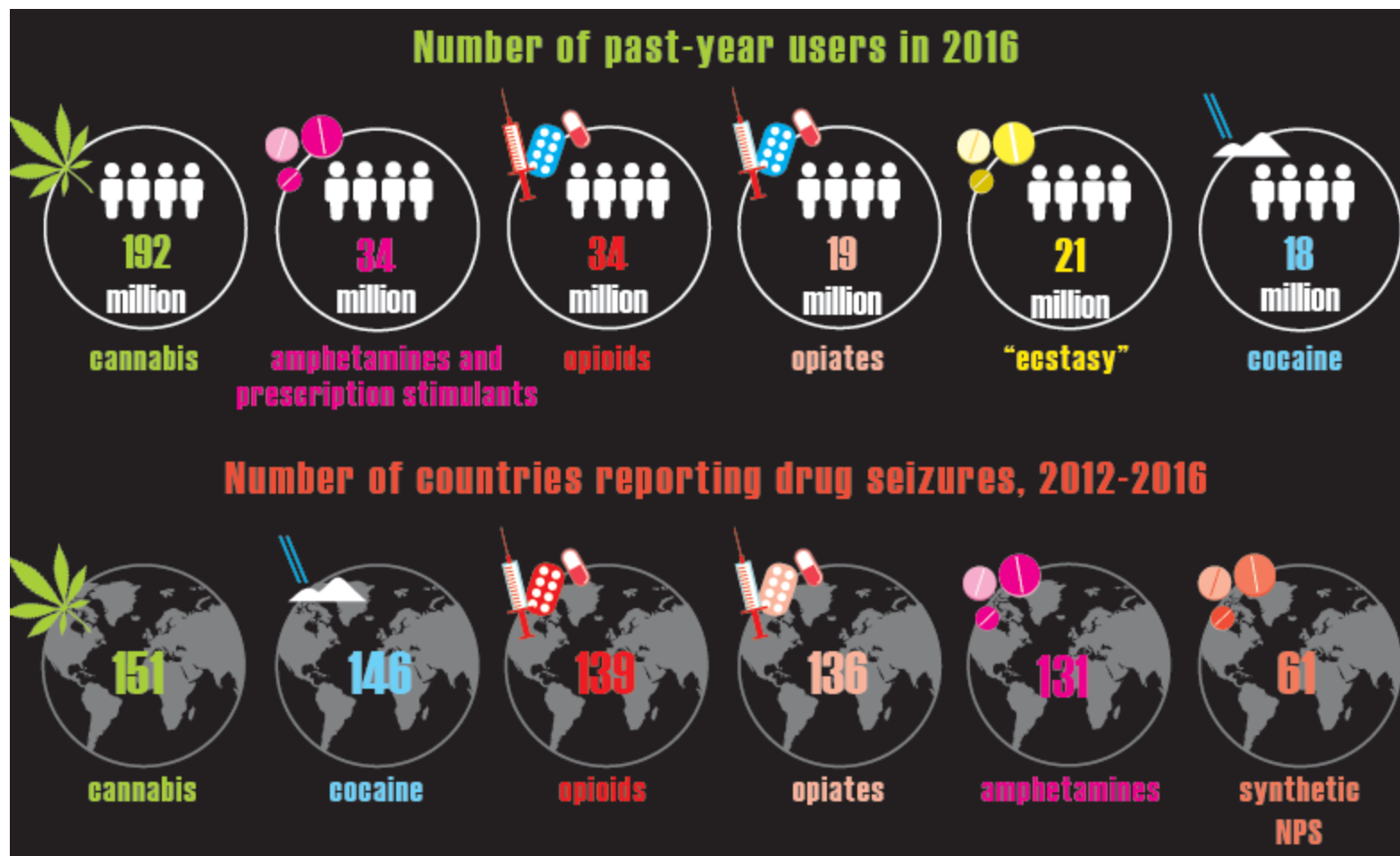
Trendy w używaniu narkotyków – świat, 2006-2016

W 2016 r. ok. **275 mln ludzi** w wieku 15-64 używało narkotyków [5,6% populacji]; w ciągu ostatniego roku liczba ta wzrosła o 20 mln.

30,5 mln użytkowników narkotyków jest uzależnionych lub ma poważne problemy zdrowotne.

Używanie narkotyków na świecie 2016

Wskaźniki używania konopi indyjskich w różnych krajach

Kraj	Szacunkowe wskaźniki używania			
	Rok przeprowadzenia sondażu	Ogólna populacja		Młodzież szkolna
		W ciągu całego życia, osoby dorosłe (15-64)	W ciągu ostatnich 12 miesięcy, młode osoby dorosłe (15-34)	W ciągu całego życia, uczniowie (15-16)
		%	%	%
Belgia	2013	15,0	10,1	18
Bułgaria	2016	8,3	10,3	27
Czechy	2016	26,6	19,4	37
Dania (¹)	2017	38,4	15,4	12
Niemcy (²)	2015	27,2	13,3	19
Estonia	2008	–	13,6	25
Irlandia	2015	27,9	13,8	19
Grecja (²)	2015	11,0	4,5	9
Hiszpania	2015	31,5	17,1	31
Francja	2016	41,4	21,5	31
Chorwacja	2015	19,4	16,0	21
Włochy	2017	33,1	20,7	19
Cypr	2016	12,1	4,3	7
Łotwa	2015	9,8	10,0	17
Litwa	2016	10,8	6,0	18
Luksemburg	2014	23,3	9,8	16
Węgry (²)	2015	7,4	3,5	13
Malta	2013	4,3	–	13
Holandia	2016	25,2	15,7	22
Austria	2015	23,6	14,1	20
Polska	2014	16,2	9,8	24
Portugalia	2016	11,0	8,0	15
Rumunia	2016	5,8	5,8	8
Słowenia	2012	15,8	10,3	25
Słowacja	2015	15,8	9,3	26
Finlandia	2014	21,7	13,5	8
Szwecja (¹,³)	2016	15,1	7,3	5
Wielka Brytania (¹,⁴)	2016	29,6	11,5	19
Turcja	2011	0,7	0,4	–
Norwegia (¹)	2016	20,6	8,6	7
Unia Europejska	–	26,3	14,1	–

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2018.

Popyt na konopie indyjskie w Europie

Konopie indyjskie

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

24,0 mln

7,2 %

Przynajmniej
jednokrotne użycie
w ciągu całego życia

87,6 mln

26,3 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

17,2 mln

14,1 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najniższe
3,5 %

Najwyższe
21,5 %

72%

Popyt na kokainę w Europie

Kokaina

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

3,5 mln
1,1 %

Przynajmniej
jednokrotne użycie
w ciągu całego życia

17,0 mln
5,1 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

2,3 mln
1,9 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najniższe
0,2 %

Najwyższe
4,0 %

66%

Popyt na MDMA (*ecstasy*) w Europie

MDMA

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

2,6 mln
0,8 %

Przynajmniej
jednokrotne użycie
w ciągu całego życia

13,5 mln
4,1 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

2,2 mln
1,8 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najniższe
0,2 %

Najwyższe
7,4 %

85%

Popyt na amfetaminy w Europie

Amfetaminy

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

1,7 mln
0,5 %

Przynajmniej
jednokrotne użycie
w ciągu całego życia

11,9 mln
3,6 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

1,2 mln
1,0 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najniższe
0 %

Najwyższe
3,6 %

71%

Popyt na opioidy (m.in. morfinę i heroinę) w Europie

Opioidy

Osoby wysoce ryzykownie
używające opioidów **1,3 mln**

Zgłoszenia na leczenie
uzależnienia

Główny narkotyk
dotyczący około **36%**
wszystkich wniosków o
leczenie uzależnienia od
narkotyków w Unii
Europejskiej

628 000

W 2016 r. osób używających
opiodów otrzymało leczenie
substytucyjne

Przedawkowania
ze skutkiem
śmiertelnym

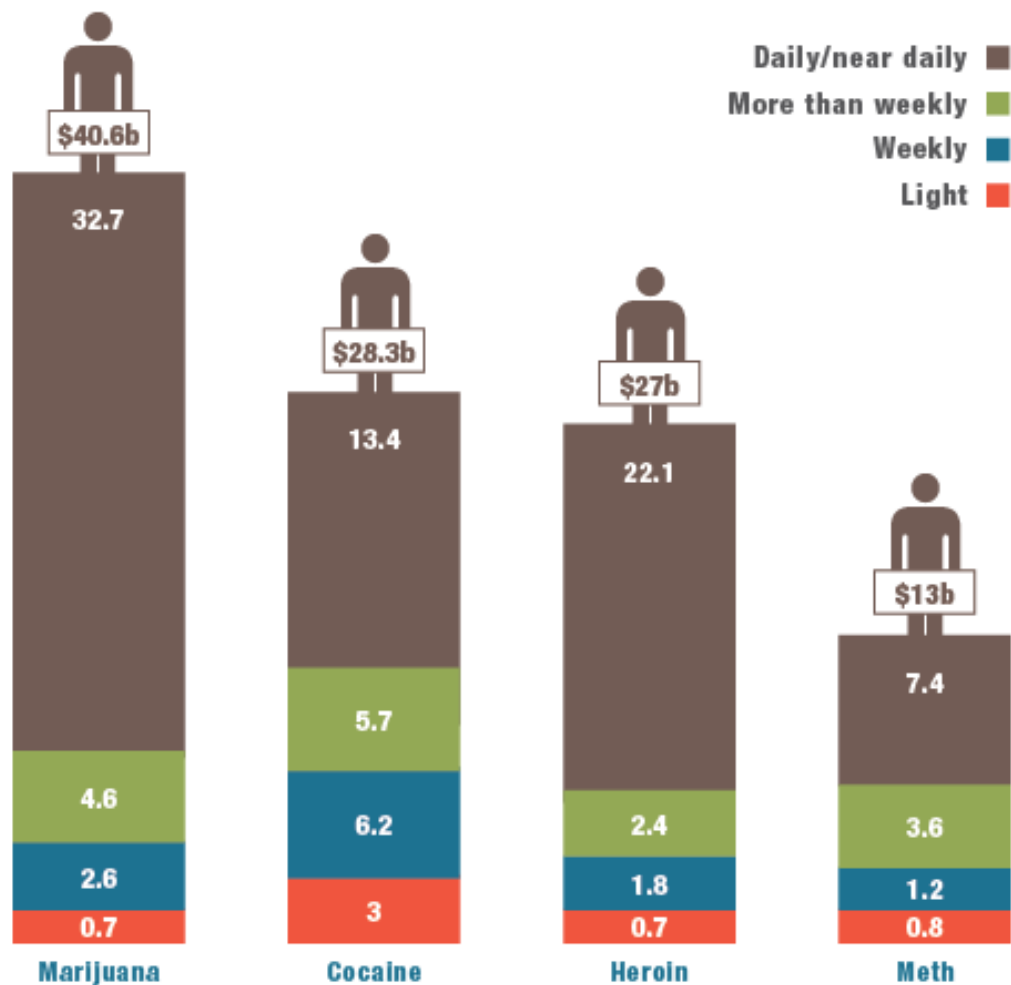

Opioidy wykrywa się w **84%**
przypadków przedawkowania
ze skutkiem śmiertelnym

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2018.

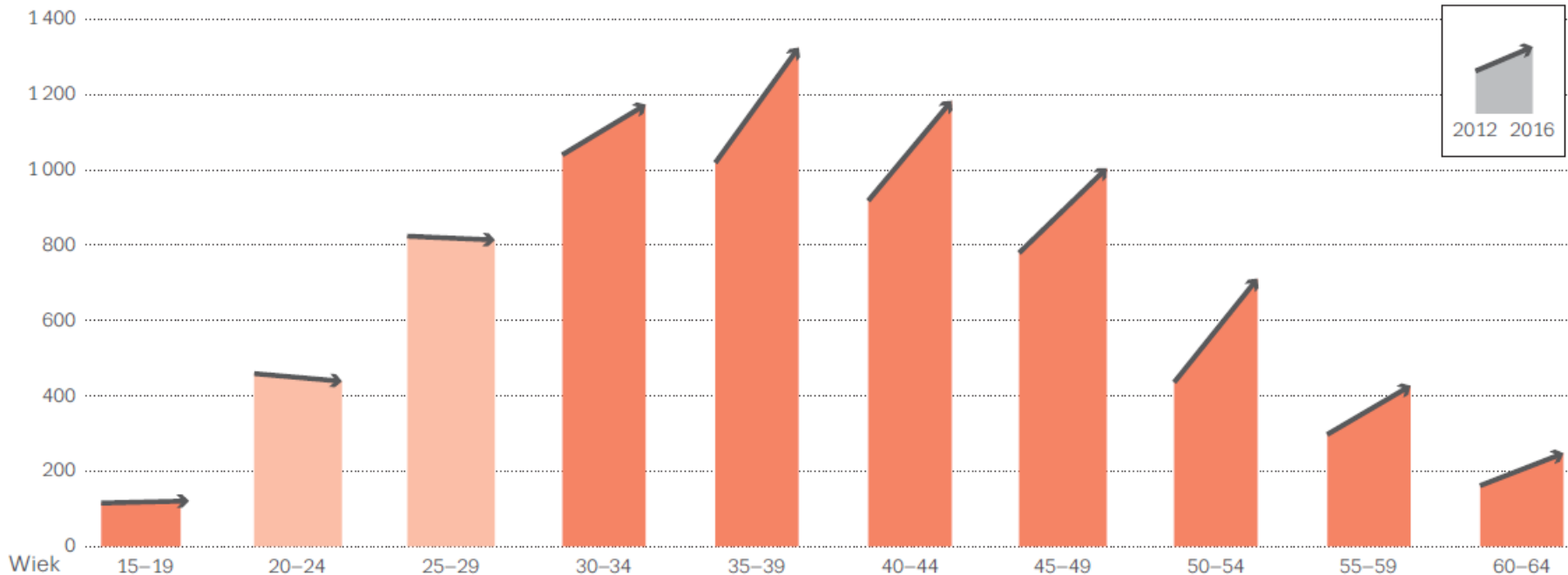
Wydatki nabywców 4 najpopularniejszych narkotyków w USA, 2010

W USA w 2010 r. łączne wydatki na marihuanę, kokainę, heroinę i metamfetaminę wyniosły **101 mld USD**.

Liczba zgonów spowodowanych narkotykami w Europie w 2012 i 2016 r.

Liczba zgonów

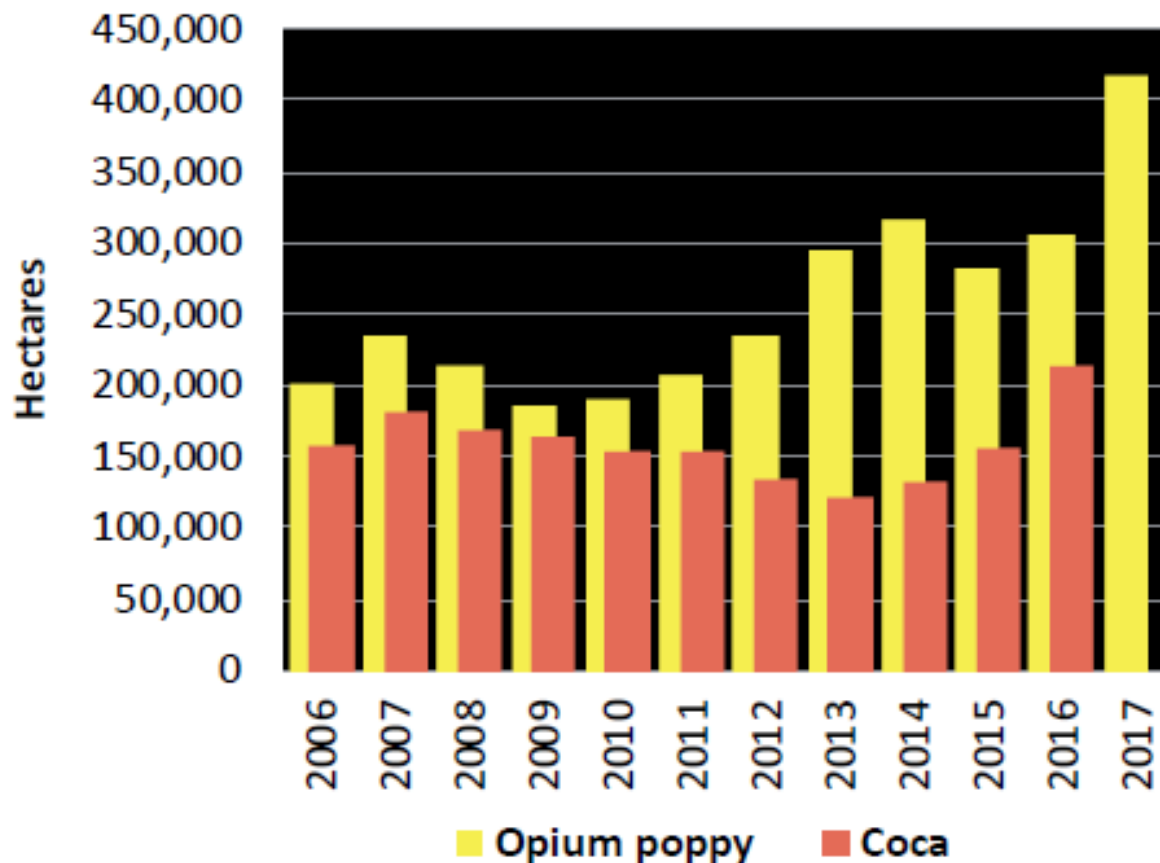
Szacuje się, że w 2016 r. na terenie Unii Europejskiej doszło do co najmniej 7 929 przypadków przedawkowania narkotyków ze skutkiem śmiertelnym, w które zaangażowany był przynajmniej jeden niedozwolony środek odurzający.

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2018.

Wartość życia ludzkiego

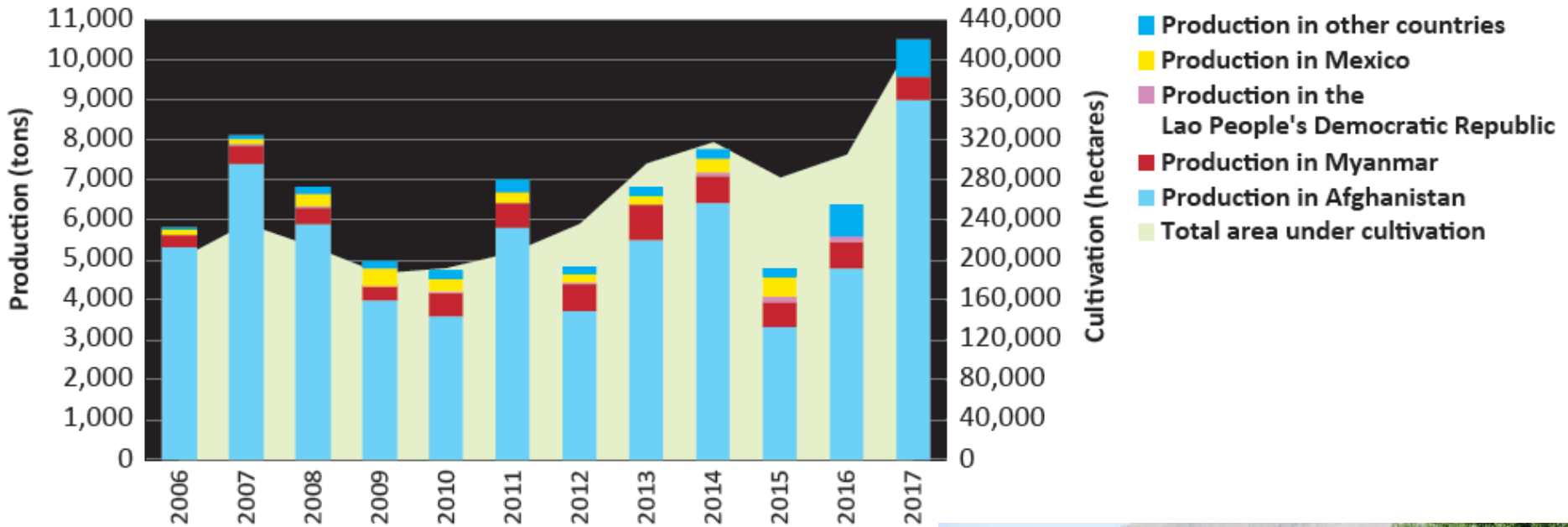
Thaler i Rosen (1976)	1 000 000 USD
Anderson (1991)	6 100 000 USD
Moore i Viscusi (1988)	7 300 000 USD
Viscusi (2013)	9 100 000 USD
US Transportation Department (2015)	9 400 000 USD

Obszar zajęty pod uprawę sadzonek opium oraz krzewów koki, 2006 - 2017

Źródło: UNODC, World Drug Report 2018.

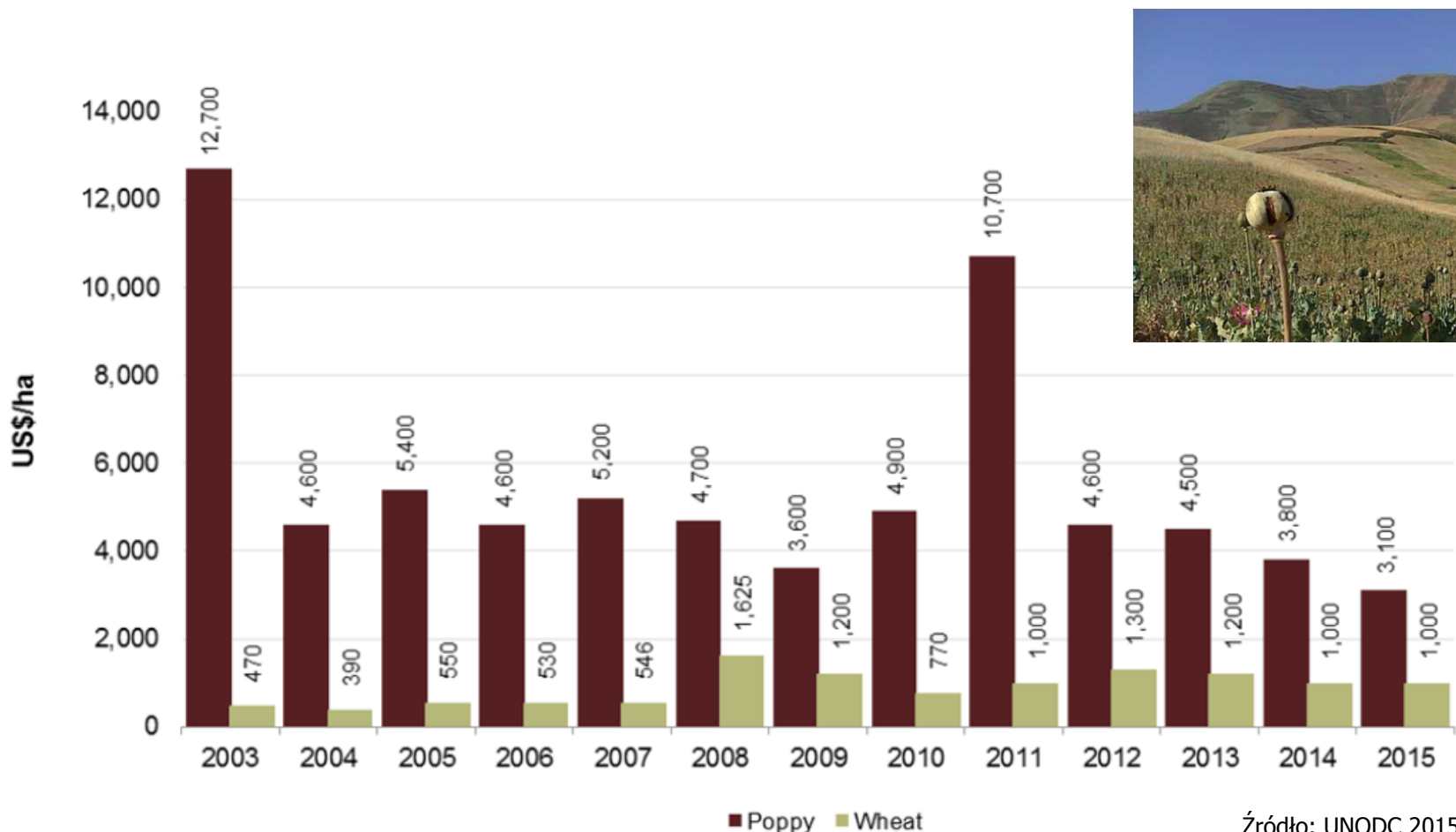
Światowa produkcja opium

Źródło: UNODC, World Drug Report 2018.

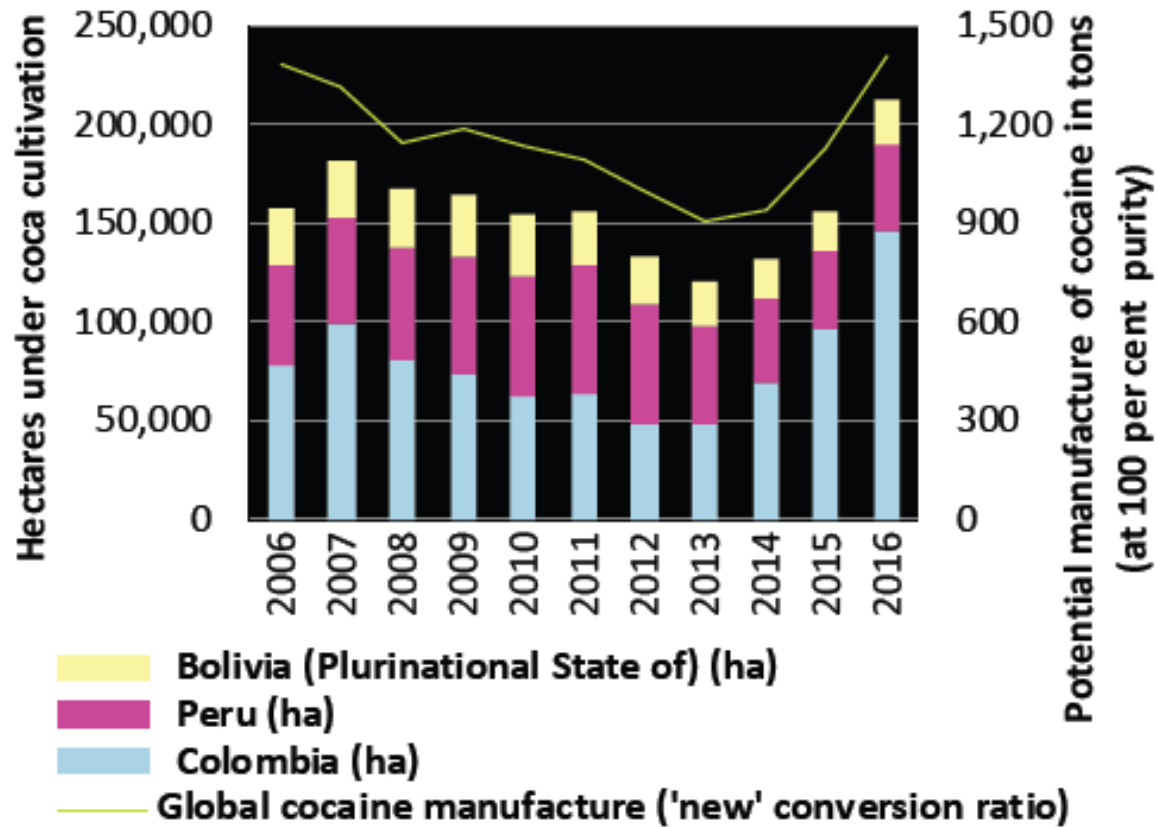

Opłacalność produkcji opium w relacji do pszenicy w Afganistanie

Uprawa opium w Afganistanie: **154 tys. ha** (2012) i **209 tys. ha** (2013)
Relacja dochodu brutto (i netto) przy uprawie pszenicy i opium: **1:4 (1:6)**

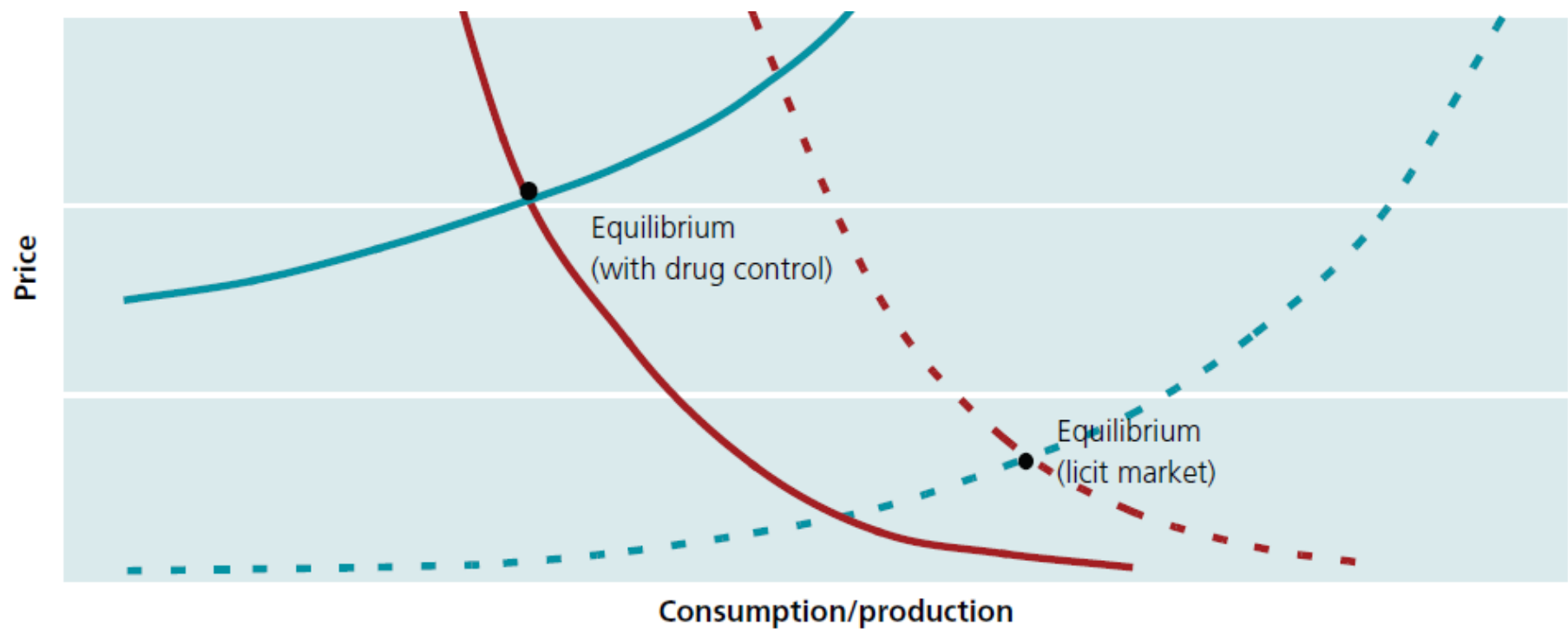
Uprawa krzewów koki

Źródło: UNODC, World Drug Report 2018.

Wpływ regulacji prawnych na rynek narkotyków

- - - Potential demand for drugs (licit market)
- Current demand (with drug control)
- - - Potential supply of drugs (licit market)
- Current supply (with drug control)

Średnia cena narkotyków w Portugalii (w EUR)

Portugal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Heroin (g)	38.50	31.33	49.72	50.27	43.78	46.80	46.54	41.01	42.17	37.57	33.25
Cocaine (g)	45.63	40.37	60.31	53.51	38.57	41.40	42.23	45.11	45.73	44.65	45.56
Hash (g)	1.78	1.09	4.13	4.06	2.45	2.49	2.31	2.13	2.18	3.45	3.28
Ecstasy (tablet)	11.70	6.70	5.98	6.86	5.90	5.27	4.50	3.56	3.18	3.20	2.80

Source: IDT (2009).

Używanie narkotyków w Portugalii w ciągu całego życia wśród osób w wieku 15-64

Drug	2001	2007	Change
Any illicit substance	7.6	12.0	+4.4
Hashish	7.6	11.7	+4.1
Cocaine	0.9	1.9	+1.0
Ecstasy	0.7	1.3	+0.6
Amphetamines	0.5	0.9	+0.4
Heroin	0.7	1.1	+0.4

Źródło: Balsa (2004; 2007).

W 2001 roku Portugalia zdekryminalizowała posiadanie wszystkich narkotyków na własny użytek. Produkcja i handel są wciąż karane.

Ceny marihuany w USA (w USD za 1 g)

Year	Price per Gram (\$2010)
2000	7.14
2001	6.95
2002	7.48
2003	7.49
2004	7.50
2005	7.16
2006	6.98
2007	7.09
2008	6.72
2009	6.99
2010	7.11

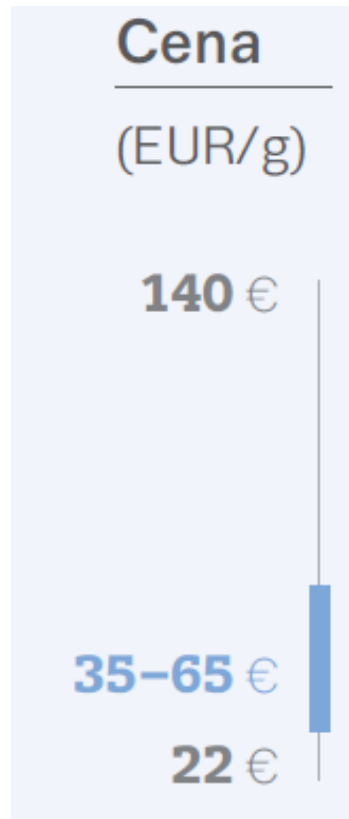
Źródło: RAND Corporation, 2014.

Ceny narkotyków w Europie

MARIHUANA

HEROINA

KOKAINA

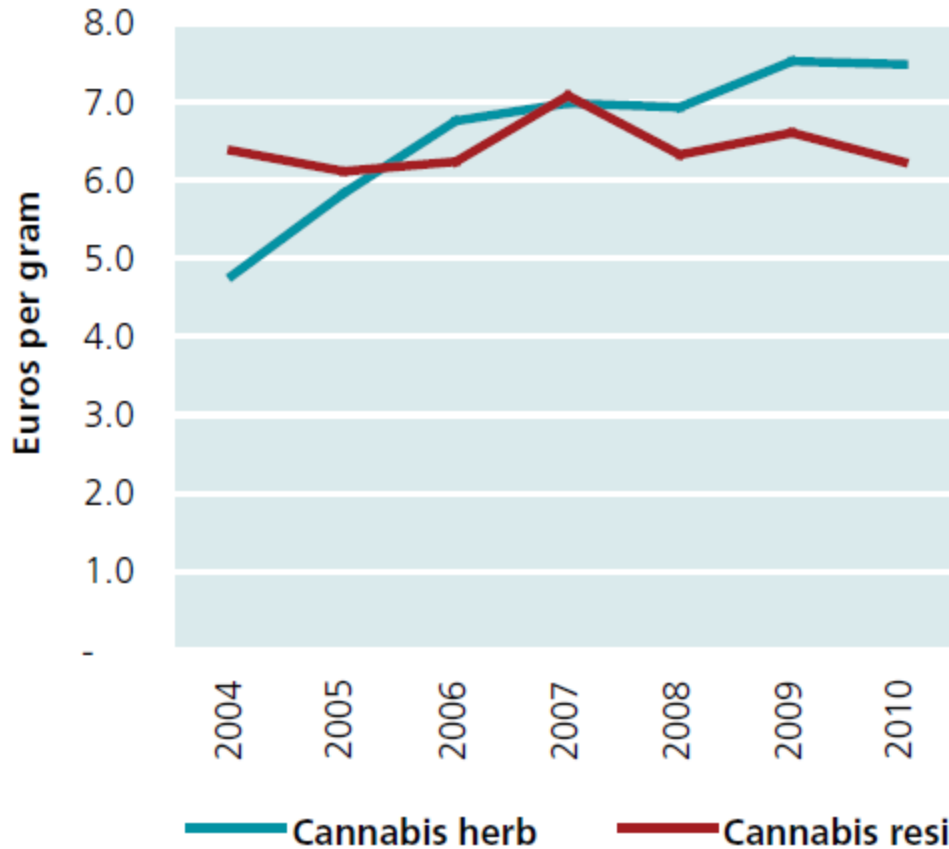
AMFETAMINA

1 EUR = 4,29 PLN

Ceny detaliczne 1 g *cannabis* /w strefie euro/

Fig. 37. Unweighted average of cannabis retail prices (adjusted for inflation) for European countries in the eurozone

1 g u producenta

= 0,10 EUR

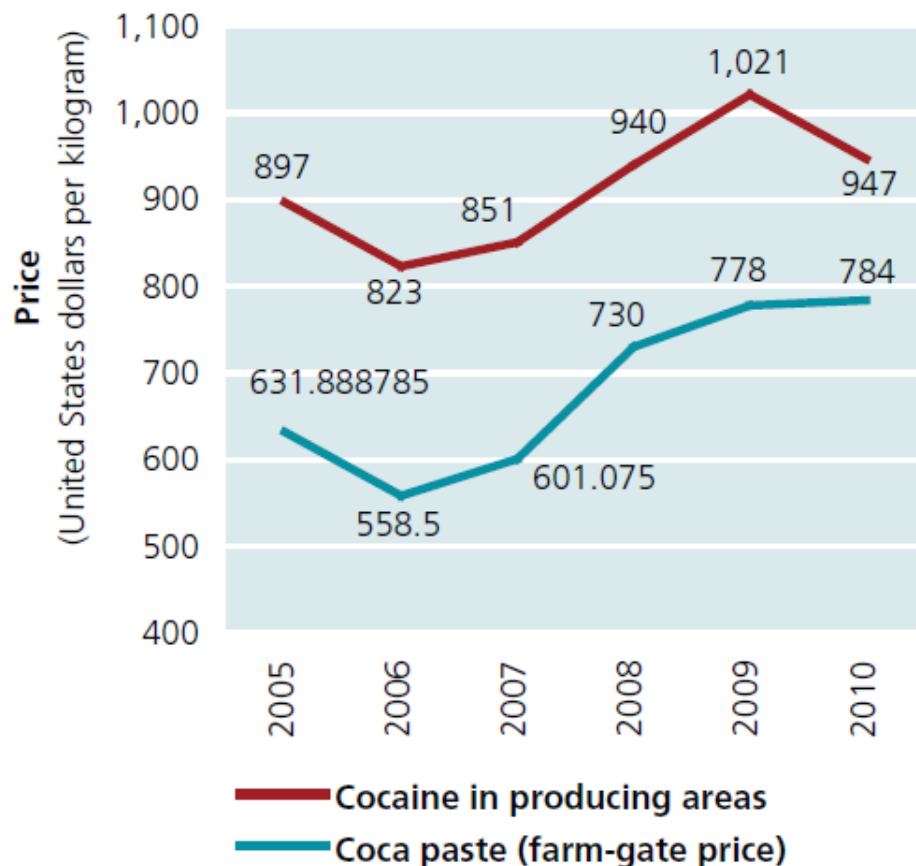
1 g w detalu

= 6 – 7 EUR

Source: UNODC data from the annual report questionnaire (2004-2010); International Monetary Fund.

Ceny 1 kg kokainy /w kraju producenta/

Fig. 29. Yearly average wholesale prices of cocaine of unknown quality in producing areas of Peru, 2005-2010

Cena 1 kg kokainy
w Kolumbii (2010)
= 2.400 \$

Cena hurtowa
1 kg kokainy
w USA
= 33.300 \$

Cena detaliczna
1 kg kokainy
w USA
= 120.000 \$

Source: UNODC and Government of Peru, Coca Cultivation Survey reports 2005-2010.

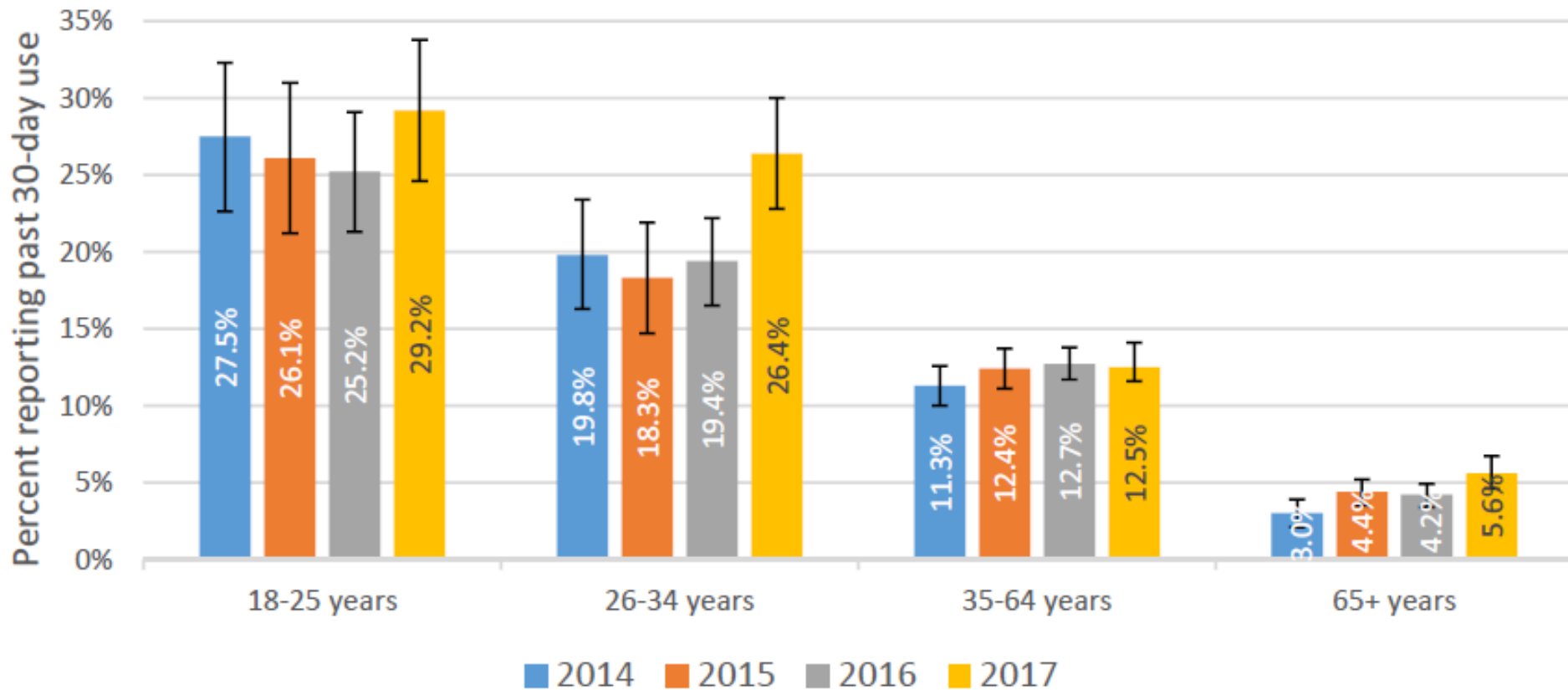
Stanowe regulacje prawne w USA dotyczące marihuany

W listopadzie 2012 w stanach Colorado i Washington zalegalizowano produkcję, sprzedaż i używanie marihuany (obowiązuje od grudnia 2013 r.). W stanie Washington wprowadzono 25% podatek akcyzowy we wszystkich fazach łańcucha dostaw. W stanie Colorado każda osoba w wieku powyżej 21 lat może uprawiać do 6 sadzonek marihuany. Przepisy stanowe są niezgodne z prawem federalnym.

Wskaźniki używania marihuany wzrosły o 2,7 pp. w 2014 r.

Używanie marihuany w ciągu ostatnich 30 dni w stanie Kolorado (w %)

Źródło: Colorado Department of Public Safety, 2018.

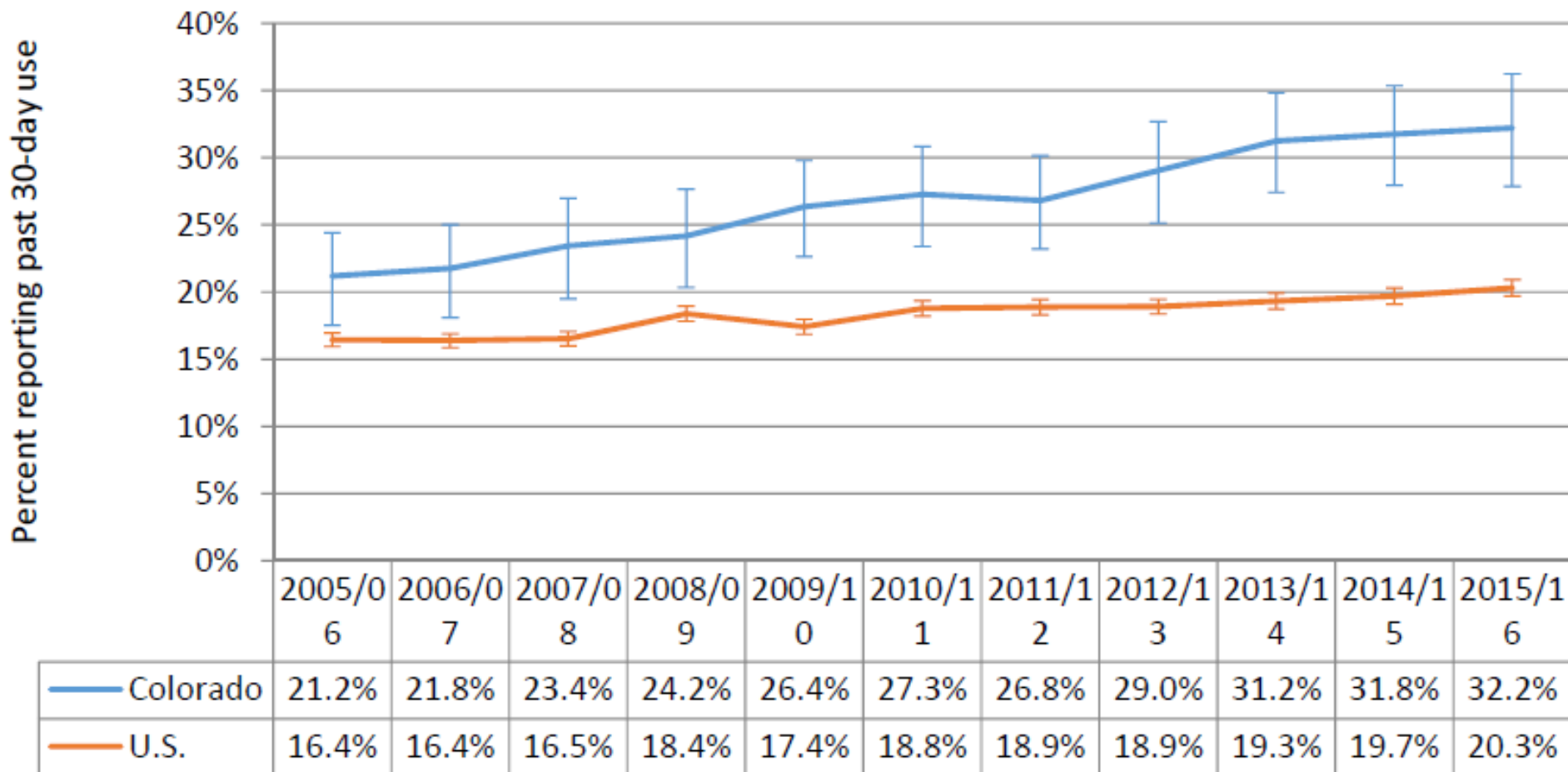
Wpływy do budżetu stanu Kolorado z tytułu podatków, koncesji oraz innych opłat związanych ze sprzedażą marihuany, 2014-VI.2018

Calendar Year	Annual total collections			Average monthly collections		
	Taxes	License & Fees	Taxes & Fees	Taxes	License & Fees	Taxes & Fees
2014	\$56,102,639	\$11,491,688	\$67,594,325	\$5,100,240	\$1,044,699	\$6,144,939
2015	\$116,003,360	\$14,407,811	\$130,411,174	\$9,666,947	\$1,200,651	\$10,867,598
2016	\$179,619,617	\$13,985,195	\$193,604,811	\$14,968,301	\$1,165,433	\$16,133,734
2017	\$234,014,747	\$13,353,727	\$247,368,474	\$19,501,229	\$1,112,811	\$20,614,040
2018	\$124,696,564	\$6,235,099	\$130,931,662	\$20,782,761	\$1,039,183	\$21,821,944

Calendar year 2018 taxes reported through June 2018.

Łączne wpływy budżetu stanu Kolorado = **13,8 mld USD**
(udział podatków związanych z marihuaną = **1,52%**).

Używanie marihuany w ciągu ostatnich 30 dni w stanie Kolorado i w USA (grupa wiekowa 18-25 lat) (w %)

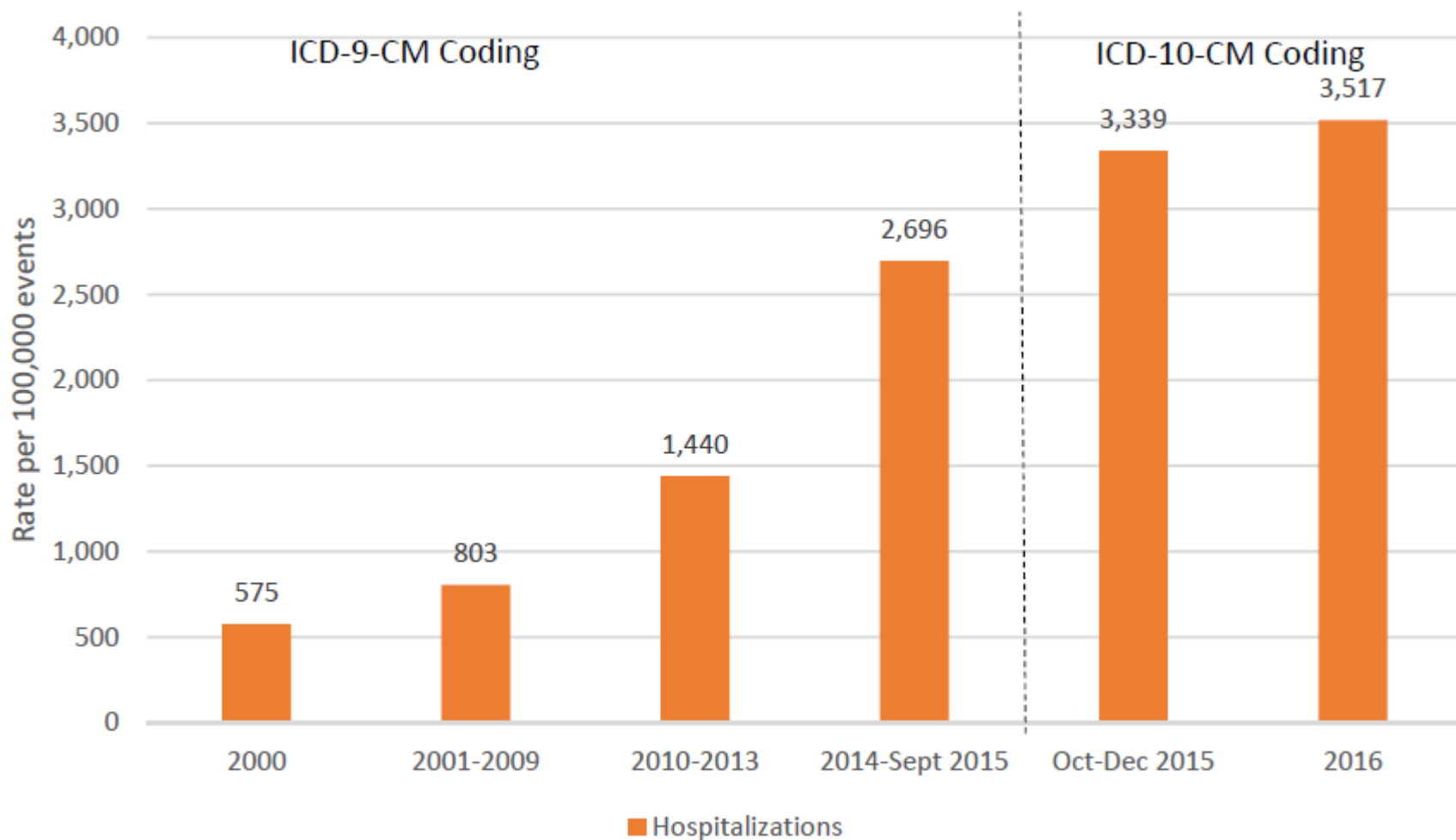

Source: Substance Abuse and Mental Health Services Administration, National Survey on Drug Use and Health, at <https://www.samhsa.gov/data/data-we-collect/nsduh-national-survey-drug-use-and-health>.

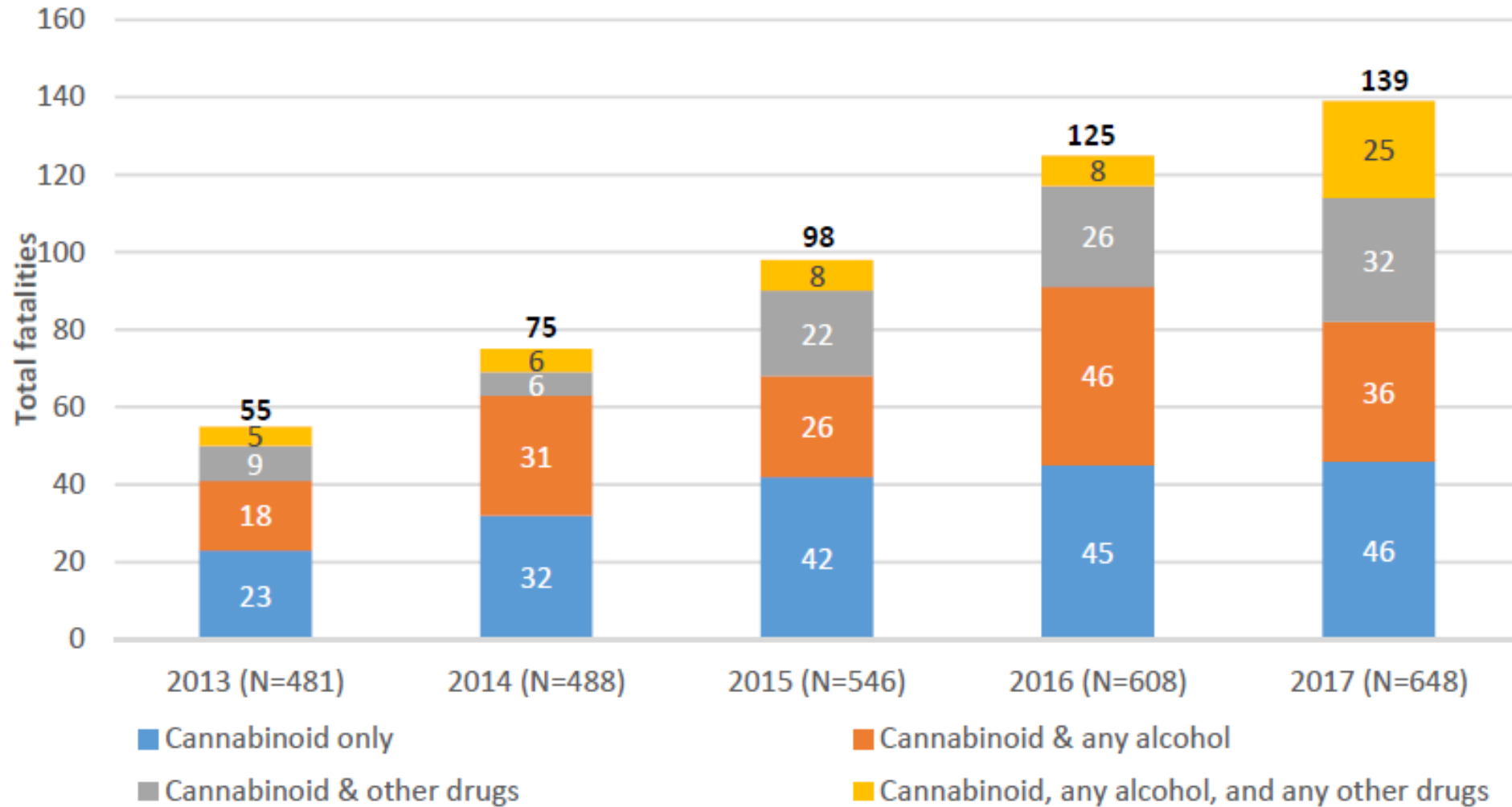
Wyniki testów narkotykowych (THC) osób dorosłych objętych nadzorem kuratora w stanie Kolorado

Age group	Test results	2012	2013	2014	2015	2016	2017
18 to 25 years	N tested	17,231	15,983	18,832	17,845	16,916	16,305
	0 times positive	68%	69%	66%	64%	61%	58%
	1-2 times positive	21%	18%	18%	18%	18%	18%
	3 times or more positive	12%	12%	16%	19%	21%	23%
26 to 35 years	N tested	15,851	16,192	21,290	21,582	21,944	22,078
	0 times positive	79%	81%	79%	75%	72%	69%
	1-2 times positive	13%	12%	11%	12%	12%	13%
	3 times or more positive	7%	8%	10%	12%	15%	18%
36 years or older	N tested	16,594	17,561	23,543	24,016	23,937	24,324
	0 times positive	86%	88%	86%	84%	81%	78%
	1-2 times positive	9%	8%	8%	8%	9%	9%
	3 times or more positive	5%	5%	7%	8%	10%	12%

Wskaźniki hospitalizacji związanych z zażywaniem marihuany w stanie Kolorado (na 100 tys. hospitalizacji)

Ofiary śmiertelne wypadków w stanie Kolorado, w których kierowca był pod wpływem marihuany

Liczba aresztowań w stanie Kolorado, 2006–2017

Year	Number of total arrests				Arrest rate, per 100,000 population			
	Violent	Property	Drug	Weapons	Violent	Property	Drug	Weapons
2006	7,047	24,194	19,513	2,388	147.2	693.7	458.7	54.8
2007	5,741	23,984	18,290	2,325	163.7	562.1	453.4	55.5
2008	6,208	25,453	17,851	2,054	133.4	557.2	425.0	54.0
2009	6,470	25,826	16,658	1,836	144.2	591.4	414.8	47.7
2010	5,939	23,172	15,294	1,690	150.3	600.0	387.0	42.7
2011	5,701	23,445	15,109	1,701	138.0	538.4	355.3	39.3
2012	5,375	23,128	15,953	1,743	132.5	544.7	351.0	39.5
2013	5,691	28,833	12,370	1,841	124.9	537.4	370.7	40.5
2014	5,936	32,318	13,381	2,164	132.2	669.9	287.4	42.8
2015	6,242	31,067	14,430	2,219	137.9	750.9	310.9	50.3
2016	6,691	29,879	14,790	2,363	145.0	721.8	335.3	51.6
2017	7,721	27,157	16,626	2,309	155.5	694.2	343.6	54.9

Note: Violent crime includes murder/non-negligent manslaughter, rape, robbery, and aggravated assault. Property crime includes burglary, larceny/theft, motor vehicle theft, and arson. Drug and weapon crimes include crimes classified in those categories. Two additional offenses were added into the category of rape in 2013.

Wykrywalność przestępstw narkotykowych

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	55 638	53 821	96,7
Polska	2016	51 323	49 313	96,1
Polska	2015	46 431	44 563	96,0
Polska	2014	49 718	47 696	95,9
Polska	2013	72 073	70 076	97,2
Polska	2012	76 358	74 658	97,7
Polska	2011	74 535	72 852	97,7
Polska	2010	72 375	70 742	97,7
Polska	2009	68 288	66 349	97,1
Polska	2008	57 382	55 314	96,3
Polska	2007	63 007	60 888	96,6
Polska	2006	70 202	67 812	96,5
Polska	2005	67 560	65 607	97,0
Polska	2004	59 356	57 305	96,5
Polska	2003	47 605	46 460	97,6
Polska	2002	36 178	35 321	97,6
Polska	2001	29 230	28 720	98,2
Polska	2000	19 649	19 356	98,5
Polska	1999	15 628	15 406	98,5

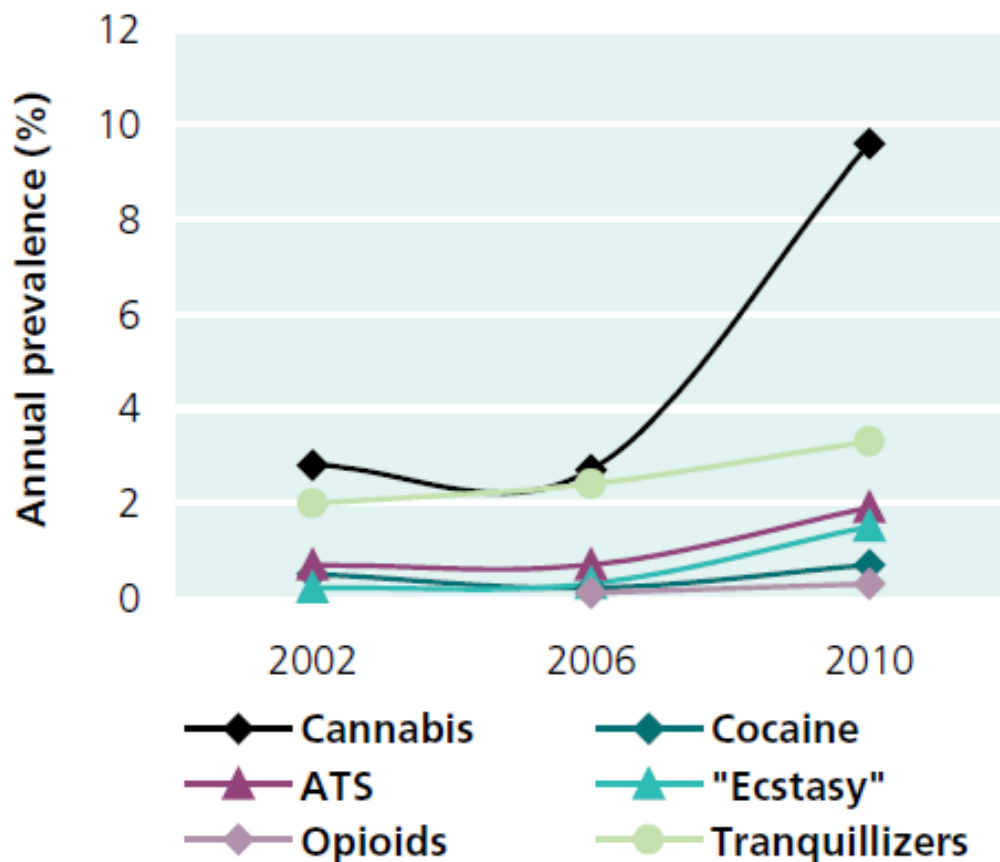
Źródło: KGP.

Przestępstwa narkotykowe stwierdzone przez policję

Przestępstwa stwierdzone	2010	2011	2012	2013	Zmiana 2012/13
Art. 62 ust. 1 i 3 – posiadanie	33 599	33 233	35 878	37 305	▲4%
Art. 59 – handel	18 449	18 410	18 706	13 656	▼27%
Art. 58 – udzielanie	12 354	13 240	13 193	12 163	▼7,8%
Art. 56 ust. 3 – wprowadzanie do obrotu znacznych ilości	2673	2403	2572	1892	▼26,4%
Art. 63 ust. 1 – uprawa	1122	1145	1772	1825	▲3%
Art. 62 ust. 2 – posiadanie znacznych ilości	1465	1613	1543	1650	▲6,9%
Art. 56 ust. 1 i 2 – wprowadzanie do obrotu	1124	1081	823	1466	▲78,1%
Art. 55 ust. 1 i 2 – przemyt	551	497	581	705	▲21,3%
Art. 54 – posiadanie, nabywanie przyrządów do produkcji	422	254	419	252	▼39,9%
Art. 55 ust. 3 – przemyt znacznych ilości	252	255	262	219	▼16,4%
Art. 53 ust. 1 – wytwarzanie	120	77	140	166	▲18,6%
Art. 53 ust. 2 – wytwarzanie znacznych ilości	82	104	111	103	▼7,2%
Art. 63 ust. 2 – uprawa w znacznych ilościach	42	54	83	30	▼63,9%
Art. 61 – prekursorzy	68	114	92	23	▼75%
Art. 60 – niepowiadomienie o handlu	20	20	6	0	-
Art. 68 – reklama środków odurzających	16	17	36	5	▼86,1%

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2013 roku.*

Używanie narkotyków w Polsce

Przynajmniej jednokrotne użycie (osoby w wieku 15-64):

- Konopie indyjskie 12,2% [16,2%]
- Amfetamina 2,9% [1,7%]
- Ecstasy 1,1% [1,6%]
- Kokaina 0,9% [1,3%]

Źródło: EMCDDA 2014 i 2018.

Source: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Statistical Bulletin 2012 (available from www.emcdda.europa.eu/stats12); United Nations Office on Drugs and Crime, information provided by Poland in the annual report questionnaire.

Kary za wybrane przestępstwa narkotykowe w Singapurze

Under Schedule 2 of the Misuse of Drugs Act any person importing, exporting, or found in **possession** of more than the following quantities of drugs receives a **mandatory death sentence**:

1200 grams of opium and containing more than 30 grams of morphine (§5 and §7, (2)(b));

30 grams of morphine (§5 and §7, (3)(b));

15 grams of diamorphine (heroin) (diamo (§5 and §7, (4)(b));

30 grams of cocaine (§5 and §7, (5)(b));

500 grams of cannabis (§5 and §7, (6)(b));

1000 grams of cannabis mixture (§5 and §7, (7)(b));

200 grams of cannabis resin (§5 and §7, (8)(b));

250 grams of methamphetamine (§5 and §7, (9)(b)).

Death sentences are also mandatory for any person caught **manufacturing**:

Morphine, or any salt of morphine, ester of morphine or salt of ester of morphine (§6, (2));

Diamorphine (heroin) or any salt of diamorphine (§6, (3));

Cocaine or any sale of cocaine (§6, (4));

Methamphetamine (§6, (5)).

Wykonana kara śmierci w Singapurze, wg rodzaju przestępstw

Year	Murder	Drug-related	Firearms
1991	19	7	0
1992	13	7	1
1993	10	2	0
1994	21	54	1
1995	20	52	1
1996	10 {7}	40 {10}	0
1997	{3}	11 {2}	5
1998	4 {1}	24 {5}	0
1999	8 {2}	35 {7}	0
2000	4 {2}	17 {5}	0
2000	?	23	?
2001	?	22	?

Year	Murder	Drug-related	Firearms
2007	1	2	0
2008	4	2	0
2009	1	3	1
2010	0	0	0
2011	2?	2	0?
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	2	0
2015	1	3	0
2016	2	2	0
2017	0	8	0
2018	0	9	0

Wskaźniki uzależnienia oraz zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Singapurze i w USA

Wskaźniki uzależnienia:

Singapur: 30 na 100 tys. mieszkańców

USA: 600 na 100 tys. mieszkańców

W USA w 2016 r. 63000 osób zmarło z przedawkowania narkotyków.

The national U.S. drug overdose death rate is **19.8 per 100,000 people**. The rate of drug overdose deaths involving synthetic opioids other than methadone (drugs such as fentanyl, fentanyl analogs, and tramadol) doubled in a single year from 3.1 per 100,000 in 2015 to **6.2** in 2016. Rates of drug overdose deaths involving **heroin** increased from 4.1 in 2015 to **4.9** in 2016. Rates of drug overdose deaths involving natural and semisynthetic opioids increased from 3.9 in 2015 to **4.4** in 2016.

Dochody ze sprzedaży narkotyków – wybrane dane

Światowy rynek narkotyków (2004): 500 - 800 mld USD

Światowy rynek cannabises (2005): 141 mld USD

Światowy rynek kokainy (2009): 75-100 mld USD

Światowy rynek heroiny (2009): 55 mld USD

Udział rynku narkotyków w PKB krajów rozwiniętych: 0,7%

Udział sprzedaży opiatów w PKB Afganistanu: 16%

Wartość detaliczna przestępstw międzynarodowych

Transnational Crime	Estimated Annual Value (US\$)
Drug Trafficking	\$426 billion to \$652 billion
Small Arms & Light Weapons Trafficking	\$1.7 billion to \$3.5 billion
Human Trafficking	\$150.2 billion
Organ Trafficking	\$840 million to \$1.7 billion
Trafficking in Cultural Property	\$1.2 billion to \$1.6 billion
Counterfeiting	\$923 billion to \$1.13 trillion
Illegal Wildlife Trade	\$5 billion to \$23 billion
IUU Fishing	\$15.5 billion to \$36.4 billion
Illegal Logging	\$52 billion to \$157 billion
Illegal Mining	\$12 billion to \$48 billion
Crude Oil Theft	\$5.2 billion to \$11.9 billion
Total	\$1.6 trillion to \$2.2 trillion

Źródło: Global Financial Integrity, 2017.

